

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 3 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmintelen levelek csak ismert kesztyűt fogadtatnak el.
Kézirat nem adtatna vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A szállításhoz minden garmondsor díja 20 kr.

HIRDETÉS DÍJ
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után 1 kr.
Asonfelül bélijeg 20 kr.
Kiemelt díjazottak a hirdetésekkel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden 3 centiméter után 3 kr számítatnak.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetés a „Zemplén” nyomdába küldendő.

Széchenyi-ünnep.

A magyar tudós akadémia, vele együttesen országunk nagyjai: ministerek, főpapok, főurak, velük a fő- és székvárosnak előkelő világa, nők és férfiak, sok százan, ezersen, szívben lelkesedésben az alkalom szónokaival egyesülve a t. hó 15-ik napján emlék-ünnepet ültek. Ünnepezték a *Kossuth*-tól annak idejében csak úgynevezett, de az egész nemzet részéről ma már úgy is tisztelt „legnagyobb magyar”-nak, *Széchenyi* István grófnak, mondjuk: az új Magyarország megalapítójának, dicső emlékezetét.

Nevezetes, nagyon nevezetes ez a *Széchenyi*-ünnep, melyet a magyar tudós akadémia ezután évről-évre megismétel, közgondolkodás és közérzés, egyszóval a közszellem átalakulása dolgában Magyarország.

Mert, — többet jelent az az ünnep, mint csak egy tudós testület ünnepét: a magyar nemzet ünnepe az; és többet jelent, mint csak a kegyelet ünnepét: a hódolat ünnepe az; és többet jelent, mint csak szalmalángját a közlekedésének: egygyé olvasztó tüze az politikuskok, tudósok és művelt társadalom közlekedésének.

Mózsese volt, míg élt, *Széchenyi* István, az ő magyar népének. Szelleme, mely él írott műveiben, mint Mózsésé, világítója lesz az ő magyar népének és elvezérli az „ígéret föld”-jére.

Elvezérel minden hazafit, ki *Széchenyi* könyveiből a *Széchenyi*-szellemet lelki tulajdonává teszi. Tegye tulajdonává mindenki aki csak teheti. *Széchenyi*-szelleme legyen a közszellem Magyarországon!

Ez volt, ez lesz ezután is célja a *Széchenyi-ünnep*-nek ott a tudós akadémiában és általa és hatásai által széles ez országban!

Hazafias örömmel közöljük t. olvasóinkkal a *Széchenyi-ünnep* szónokának, *Beöthy*

Zsolt egyetemi tanárnak alkalmi beszédéből a következő épületes részletet, mely *Széchenyi*-nk szellemét így méltatja:

Igazi közszellem, mely a nemzeti művelődésnek, nemzeti vagyonsodásnak és nemzeti egységnek gondolatát képviseli; a külföld becses tanulságait felhasználja s a nemzeti erő összes forrásait kiaknázza; a biztató jövő érdekében tanulni, dolgozni és lemondani, felfogásban és erkölcsökben megújulni kész: ilyen közszellem nincs Magyarországon.

Hányszor lepi meg a gondolat, míg tette-vágyó lelke a nagy világ zajában bójtöl és vezekel, hogy: nem mondatott-e ki már e nemzet fölött a halálos ítélet? Látja, hogy nagy nemzeti gondolat csak a költők lelkében él, csak nekik sugall halhatatlan álmokat; de ez almodozások magukban sohasem fognak célhoz: a nemzet biztosításához, boldogságához, nagyságához vezetni. Esményüket a politikában új és elérhető célok kitűzésével, a társadalomban lépésről-lépésre való közeledéssel, a gyakorlati tevékenység felkeltésével és irányzásával lehet csak megvalósítani. Bizunk magunkban és jövőnkben s tudjunk dolgozni és áldozni érte.

Amit *Széchenyi*, a nagy lélek éleslátásával felismert, hevével megszerett: elszánásával szolgálta is. Utazik és tanul, tervez és fáradoz, ír és beszél, korhol és lelkesít. Olvassa *de Lolme* angol közigazgató, s vizsga-szemmel figyeli, tanulja az angol gyárak életét és munkáját, elmélyed *Voltaire* eszméibe s fölkeresi a francia és olasz csatornaépítéseket; épp oly tudásvágygyal merül a nyugati országok pénzügyeinek, állattenyésztésének és földművelésének tanulmányozásába, mint művészi életének és remekeinek élvezetében. Mily vasszorgalommal kell pótolnia a mulasztottakat, hogy Wesselényivel oldalán, alaposan és részletesen megismerkedjék hazájával, intézményeivel, viszonyaival és népével!

A lángelme is csak az erőt kapja ajándékban; érvényesítésének eszközeit a szellem és test munkájával kell megszereznie.

Széchenyi, ki a nemzeti munka által akarta megváltani hazáját, nemzetének első és legfáradhatatlanabb munkása volt. Annál a munkásságánál, mely a közönség előtt folyt, nem kevésbé bámulatos az, mely nem volt eléje szánva. Huszonegy kötetes titkos számadása önmagával s leveleinek roppant tömege, melyekben egyesekhez in-

tézett kérelmekkel, tanácsokkal, útbaigazításokkal, fölvilágosításokkal szolgálta céljait. E tekintetben nálunk csak *Kazinczy* hasonlítható hozzá. De egy nagy különbség van a két reformer levelei között. *Kazinczy* számított rá, hogy levelei egykor meg fognak jelenni s úgy szólván minden, lelkes szívből és finom ízléssel kikerekített mondatában egy-egy vonást ad ahhoz az ideálhoz, melynek képében kívánna megjelenni a jövő előtt. *Széchenyi* legtöbbször kapkodva, gondatlanul fr és csak ha egyik-másik vállalata érdekében a legnagyobbakhoz fordul, szedi össze magát. De az ő elnagyolt írásai, rosszul gördülő, olykor befejezetlen mondataiból is egy ideál képe alakul ki, azé, amelyet ő hazájáról alkotott magának.

Ideálja a művelt, gazdag, szabad és mindenekelőtt magyar haza, melyben mindenkinek vagy legalább a lehető legnagyobb résznek gyomra, feje és erszénye ne legyen üres. Kitzűzi és törekedik feléje a nagy léleknek nemcsak éleslátásával és elszánásával, hanem lelkesedésével. E lelkesedés, melyet eszméi öntöttek bele, egyik fő forrása sikerének.

Eszméket tömegekbe mindig csak lelkesedés vihet át, mely inkább megérzeti, mint megérteti igazságukat.

Széchenyi nemcsak jó számító és fáradhatatlan munkás volt és nemcsak ezzel imponált nemzetének, hanem oly tulajdonok kapcsolatával, melyekkel előkelő szellemekben, ily mértékben és ily belső egyesülésben századok óta nem találkozott. A magyar nemzeti lélek gyulékonyágát egyesítette magában azzal, ami e lélekből hiányzani látszott: a gyakorlatiassággal és kitartással.

Magyarul érezni, magyarul szólani, magyarul cselekedni, magyarul boldogulni: ezt hirdeti, erre törekszik. Első teendője a nemzeti érzület, sőt öntudat fölébresztése oly körökben, hol éppen egy százados zsibbadás lazította meg.

Mindenekelőtt magyarul kell beszélnünk, hogy igazán magyarul érezhessünk. A nemzetet fel kell támasztani, még pedig először nyelvében, csak úgy lehet szó kifejtéséről.

Mily megragadó a kép, melylyel e gondolatot a *Hitel*-ben kifejezi. „Az egészséges nemzetiségek egyik fő kísérője a nemzeti nyelv, mert míg az fenmarad, a nemzet is él, bármi sanyalódva is sokszor; de ha az egyszer elnémul, akkor csak gyszűfűzet terem a hon, mely a voltakéért szomoruan eregeti földre csüggeteg lombjait.”

Nála a szó sohasem maradt csak szónak; jelszóvá, példaadássá, tetté izmosodik.

TÁRCA.

Az ősi haza felkutatása.

— Irta: *Hollós István* dr. —

I.

Az a szerény hír jelent meg régen a lapokban, hogy *Erckert* tábornok Magyarországra érkezett és néprajzi kutatások s őstörténelmi tanulmányok végett hosszabb ideig fog itt tartózkodni, mint *Zichy* Jenő gróf vendége.

Ennyit mondtak a hírlapok és ezzel napi rendre tértek a dolog felett. Azonban, aki *Erckert* műveit ismeri, az tisztában lehet vele, hogy mit jelent *Erckert* idejövetele; minthogy ez a tudós orosz tábornok a kaukázusi népek legalaposabb ismerője és egy élet tudományos tapasztalatai, buvárkodásai allanak háta mögött, nem is említve azt, hogy az ő útja egyenesen azzal a kérdéssel függ össze, amely a magyar nemzet leg-hőbb kívánsága: t. i. az ősi haza, az ősi eredet kérdésének megoldásával.

A mai tudományos törekvések nem ösmerik a nemzeti gyűlöletet. A tudomány, mai álláspontján, nem hátrál meg a politikai harcok önző érdekei előtt, hanem bátran szolgálja az igazságot, mert ez az emberiség közös érdeke s a merre lép, a béke áldásait osztogatja.

Egy ismeretlen, megoldatlan kérdés foglalkoztatja jelenleg a tudományos világot: az ári

(árja) fajok nemzetiségi kérdése, mely magában foglalja az európai népek legvitalisabb politikai, kulturai, szóval létérdekeit.

Nálunk a 40-es években nagy irodalmi mozgalmat idézett elő ez a kérdés. Nemzetünk legjelesebbjeinek érdeklődése kísérte a tudományos kutatásokat, azonban sok körülmény, főképp a csüggedés korszakában sok politikai akadály és egy hatalmas ellenáramlat időelött félbeszakította a megkezdett munkát, s hosszú időre levétette a napirendről.

Hanem irva van, hogy „az eszmék élnek és önmagukat megvalósítják” és az az eszme, ami *IV. Béla*, *Corvin Mátyás*, *Bethlen* és *Rákóczi* szívében élt, amit a Kaukázus bércei közt visszamaradt véreink máig is szívökben őriznek (hiszen az európai népfajok bölcsője is ott ringott) megvalósuláshoz közeledik.

El kell ismernünk azt is, hogy csodálatosnak épen nem mondható dolog, miszerint ez a kérdés újra felszínre került; mert ha mi, magyarok, az elnyomatás korszakában beleuntunk is e dologba: a külföldön az olaszok, franciák, angolok és főképp az oroszok felkarolták e kérdést nemzeti politikájuk miatt. S ezzel oly ténnyé léptek, amelyen csakhamar érintkezésbe kellett jutniok a kaukázusi népek útján velünk is, a mi törekvéseinkkel, a mi kutatásainkkal úgy, hogy ma már egy tekintélyes számot tesz azoknak a férfiaknak a csoportja, kik évek, évtizedek óta foglalkoznak e kérdés megoldásával.

Nagyon tévednek azok, kik azt hiszik, hogy

mikor *Zichy* Jenő gr. felvetette nálunk is a kérdést, csak az ősi haza felkutatását mondva programmal, egyedül áll. A hazai történésirők közül nem egy van, aki szintén foglalkozik már évek óta e kérdéssel, a külföldön pedig sokkal behatóbban foglalkoznak az őstörténelmet illető dolgokkal, mintsem azt képzelnök. Ime az *Erckert* példája.

De idézhetnék sok szerzőt, akik a magyarok ősi multját illető dolgokkal szeretettel foglalkoznak s magasztalással említik rendkívüli kifejlett politikai és kereskedelmi érzéküket (mert az balhit, hogy a magyarban nincs se filozófiai se spekulatív szellem.) Általában mondhatni, hogy a magyar fajról csak itthon találkoznak kicsinylő felfogással, míg ellenben az idegenben mindenütt, más hangon szólnak rólunk s korántsem tekintenek bennünket olyan kis nemzetnek, mint azt legtöbbször képzeltek.

De képzeltek maguk a kutatók is, pedig ez rendkívül megnehezíté munkájukat, hiszen sokszor a tiszta kézzel fogható igazságot is félreértették, annyira megvoltak akadáva az akkori tudomány dogmatikus álláspontján, mely nem tűrt ellenvéleményt. Itt van elrettentő példaúl *Körösi Csoma* Sándor esete. Elindul Közép Ázsiába, Kelet-Indián tul eljut a Kun-Avar tartományba, ott vannak előtte a *kusa* nép fiai, akikről az angol trónörökös, még mint laikus is, nem rég megjegyezte, hogy a magyarokhoz oly rendkívül hasonlítanak, hogy ez rögtön feltűnt neki és a tudományos világ csodált orientálistája, *Körösi*, nem mert leírni sem, csak bizalmas beszélgetés közt mert annyit

Főrendiházunk történetében korszakos nap 1824. október 12-ike: e napon hallszott e táblán először magyar szó. még pedig a katonatiszt, **Széchenyi** ajkáról s a bátor példa, melynek még a gúnynyal is szembe kellett nézni, azonnal talált lelkes követőkre.

Következett november 3-ika, az akadémia születésnapja. **Széchenyi** a magyar nyelv ügyében emelte fel szavát újra meg újra és mennyköveket szór a korcs mágnásokra és a közömbös polgárságra. Már harmadszor döngött, mikor lelke zivatarában végre utat is talált. »Hogy a magyar nyelv áldozatává ne legyen, sőt sikeresen ellentállhasson a németesítő törekvéseknek és a deák nyelv uralmának: arra legjobb eszköz, hogy a nyelv művelésére és annak becsmélői elleni védelmére a magyar tudós társaság állítsák föl.

Mi sem világítja meg jobban szellemének nagyságát és hitének erejét a jövőben, mint az a néhány sor, melylyel a *Világ*-ban első fellépését kommentálja. Szomorúnak mondja, hogy bánták és ünnepezték, mikor áldozatával csak kötelességet teljesített. »Lesz valaha egy kor, remélem, mely jobban fog csodálkozni azokon, kik magas állásaikhoz képest egy oly tárgytól vonták vissza segédkezésüket, mely a közértelemiség és nemzetiség kifejtését oly hathatósan gyakorolja: mint azokon, kik a nagy hasznot, melyet hajtának, átlátván, ahhoz erejük szerint járultak.

Mi már több mint félszázad multán tekintünk vissza rá és nem tudjuk, mit csodáljunk inkább: az érzületnek lelkességét vagy nemességét? Ilyen szívvel és ilyen felfogással nyújtotta áldozatát és alapította meg az akadémiát. Annak a dolga lesz a magyar nyelv művelés és fejlesztése; jogainak, megillető helyének visszaszerzéséről gondoskodják a törvény, terjesztéséről a társadalmi és irodalmi igazgatás. *Stádium*-ának tizenkét táblás törvényén tizediknek teszi a következőt: »Magyarországban csak magyar nyelven szóló törvény, parancs, ítélet kötelez.

Az alapítónak és tervezőnek nemzeti magyarosító törekvését egész lélekkel, fáradságot és elkedvetlenülést nem ismerve, folytatja az igazgató. Folytatja nemcsak könyveiben, hanem a gyűlés-terekben, egyesületekben, versenyterén, utcán, mindenütt, ahol csak alkalom nyílik rá. Folytatja különösen abban a körben, melyet a külföldön mindenütt a nemzeti eszme leghivatottabb és legtermészetesebb képviselőjének talált s a mely itthon ugyszólván elvesztette kapcsolatát a nemzeti élettel; az előkelő világ körében. Jegyzeteivel kezünkben nyomon kísérhetjük minden lépését. Mennyi megbotránkozás és kifakadás, rábeszélés és nógatás, édesgetés és követelés s milyen benső öröm a legkisebb eredményen! »Mily borzasztó típus az, mely nemesi házaikban uralkodik. Se hus, se hal. Mily nyelven beszélnek? Voltaképp egy nemzethez sem tartoznak.« Nem csügged. Az izgatott idegületnek csodás szívósságával ragaszkodik eszméjéhez és végzi küldetését. Amire megesküdött egy bizonyos órában, hogy e föld népét magyarrá és nemzetté teszi,

Forgassuk elménkben s véssük szívünkbe **Zichy** Antal grófnak szintén a jan. 15-iki *Széchenyi-ünnep* alkalmával mondott s itt következő szavait:

A haladás munkájában mindenki részt kér magának ezer éves Magyarországnak áldott terein. **Széchenyi** szelleme, elméje lüktet a mai kor összes tényeiben. Egy

elmondani, mint gyanút, hogy talán megleti a magyarok ősi hazáját. És itthon? A tudósok közvéleménye rámondta, hogy ábránd volt összes törekvése? mert a magyarok ősi multjáról az akkori tudomány nem tudván semmit, másnak sem szabad tudhatni semmit, ha pedig valamit többet tudni mer valaki, akkor kiátkozandó, mint tévelygő.

A szkeptikus, rendkívül kételkedő *Körösi Csoma* t álmodat látó ábrándozónak tartották az akkori magyar tudósok és most halála után félszázaddal elértüünk arról, hogy őt a külföld egyik legnagyobb embernek tartja és buvárlatait, mint forrásműveket tanulmányozza.

Ennek a szent életű, nagy embernek csontjai idegeiben porlanak ugyan, de az angolok oszlopot emeltek sirja fölött. Megdicsőült szelleme bizonyosan boldog ama tudatban, hogy jó uton járt, hogy szíve abban a földön porlik el, amely őseinknek volt hazája.

És nemcsak ő az egyetlen, akinek emlékére, buvárlataira honfitársai anatómát mondtak. *Ferney*-t hasonló sors érte. Nem volt csoda.

Ezelőtt pár évvel még azt is tagadták, hogy a hun szittya népnek betűi voltak valaha. Ma már nemcsak kétségtelen igazság, hogy bírtak nemzeti írásjelekkel, hanem alapos a gyanu: hogy a gót betűk is a hun-szittya rovásos írásjelektől vették eredetüket, a mennyiben angol, francia, olasz, orosz és magyar írók hiteles adatok után azt a meggyőződést vallják, hogy a germán és gót nép a szittya faj törzséből származtak.

lépést sem tehetünk, hogy szelleme hatással ne találkozzunk. Ő a mai levegőnk. erőnk s mi csak folytatjuk azt a munkát, melyet ő kezdett meg számunkra. Mindenütt ott látjuk az ő nagy eszét, eszmeit és tetteit.

Vármegyei ügyek.

A kir. belügyminister, az országgyűlés képviselőházban tegnapelőtt mozdított beszédje fonalán említette, hogy az észak-amerikai *Egyesült-Államok* eltolták az ugynevezett harmad-osztályon oda érkező idegenek bevándorlását. A bevándorlást eltiltó rendeletről szerezzenek már most tudomást a községek elöljáróságai és szokott módon világosítsák föl arról a lakosságot!

Az ideai fősorozás sorrendje következő, --
Tokajban: március 18-21; *Szerencsén*: március 30-tól április 8-ig; *S.-A. Ujhelyben*: ápr 10-15; *K.-Helmecsen*: április 17-22; *Nagy-Mihályban*: március 1-6; *Gálszécsen*: márc. 8-11; *Varannón*: márc. 13-15; *Sztrópkón*: márc 17-19; *Homonnán*: márc. 21-25; végre *Szinnán*: márc. 27-31.
— Polgári elnökök lesznek az ujhelyi, bodrogközi, n.-minályi, gálszécsi, sztrópkai és a szinnai járásokban *Matolai* Etele alispán. — a tokaji és a szerencsi járásokban: *Dokus* Gyula főjegyző; — a varannai járásban: *Vladár* Emil, — a homonnai járásban: *Lukovics* Géza.

Útalap pénztár állapota Az 1890. I. t.-c. 20. §. 8. pontja értelmében készült és a kereskedelmiügyi kir. ministériumhoz felterjesztett forgalmi kimutatásból közérdekűnek találjuk itten fölemlíteni, hogy a t. vármegye útalap pénztárának 1892. évi bevétel (ide értve az előző évről áthozott elszámolandó előlegeket is) volt: 125,212 ft 19 kr., kiadása: 121,759 ft 97 kr., maradványa: 3452 ft 22 kr.; azonban a községi járulékok fogyasztékos befizetése következtében adós maradt az útalap-pénztár egyes vármegyei alapoknak 15,500 ftal.

A város képviselő-testületéből.

Ujhely város regenerált képviselő-testülete felette fontos és elérhető eredményeiben városunk fejlődésére messze kiható dolgokat tárgyalt f. hó 18-án tartott ülésében.

Székely Elek, *Halász József*, *Jelenek Ádám*, *Diószeghy János*, *Dokus Mihály*, *Hornay Béla dr.*, *Behyna Miklós*, *Hlavathy Elek* és *Pataky Miklós* terjesztettek elő egy memorandumnak beillő, szakavatott tollal írt szép dolgozatot, mely föltárja az ujhelyi összes felekezeti elemi iskolák mizériáit és ebből folyólag természetesen gyermeknevelésünk hátrányait, s azzal az indítvánnyal lépnek elő, hogy a felekezeti elemi iskolák államosítása, esetleg egy állami iskola felállítására iránt, a város részéről ha anyagi áldozatba kerül is, a szükséges lépések minden irányban megtéssenek és e kitűzött nagy célok megvalósításával ünnepelje meg *S.-A.-Ujhely* a milléniumot.

A *Pataky Miklós* főjegyző által felolvasott előterjesztés gyors egymásutánban szólaltatta meg *Szöllősi Artur*, *Fejes István*, *Nagy Armin dr.*, *Hornay Béla dr.*, *Székely Elek*, *Schön Vilmos dr.* képviselőket, kik mindannyian megokolt szép beszédekkel támogatták a korszerű előterjesztést,

Ezelőtt félszázaddal még a kutatók annyira naiv emberek voltak, hogy egy oly népet kerestek, a mely a magyar nyelvet oly formában beszélje, mint mi, kik ezer év óta a nyugati kultúra behatása alatt beszéljük az eredetétől nagyon elváltozott nyelvet, jöllehet az ő nyelvük is arab, kínai és szláv népek között szintén átdomult. Ezelőtt félszázaddal annyira naivok voltak a historikusok e kérdésben, hogy a német szerzők után indulván, nem is jutott eszükbe az, hogy 1000 év alatt, két különböző világrészben, teljesen különböző nyelvű népek között mennyire elváltozhatik a nyelv.¹⁾

Tehát tény, hogy nem lehet csupán erre alapítani az ősi eredet kérdésének megoldását, különben is a nyelvesség éppen nem biztos jele levén a faj azonosságának. Hisz a bolgár nemzet teljesen elszlávította nyelvét és azért mégis tiszta szittya eredetű néptörzs. Az orientalisták ma már nemcsak a nyelvtan után indulnak, de a keleti kutfókat is utmutatóul használják fel és alig mulik el egy év valamely felfedezés nélkül.

E kutatások meglehetősen eloszlatják azt a homályt, melybe a német szerzők beburkolták ezt a kérdést. Sok dolog, a mi a görög és német írók felületes adatai folytán homályos volt, ma már tiszta világításban áll a tudomány előtt.

Sőt a külföldi írók is felkarolták e kérdést. Az angol és orosz írók a szittya eredetű norman

¹⁾ A római nyelv, pl. az ó latin nyelvtől különbözik és az annyira kiveszett, hogy a *sallusok* az azon jegyzett *Mars* papjai énekeit már *Olcepo* idejében sem értették. (Tudománytár.)

melyet *Nagy Armin dr.* és *Szöllősi Artur*, azon indítvánnyal töltött meg, hogy az iskolák államosításával egyidejűleg, egy felsőbb elemi, vagy felsőbb leányiskola létesítése iránt is tétessenek meg a kellő lépések.

A városunk képviselő testületében régen élvezett eszmecsere és mindig tárgyilagos felhatalás után, *Ujfalussy* Endre főbíró összegezte a tárgyalás eredményét és kimondotta az egyhangu határozatot, melyszerint az előterjesztést a képviselőtestület elvben magáéva teszi s *Dokus Mihály* elnöke alatt: *Hornay Béla dr.*, *Nagy Armin dr.*, *Fejes István*, *Hönsch Dezső*, *Schön Vilmos dr.*, *Pollák Lajos*, *Szöllősi Artur*, *Halász József*, *Jelenek Ádám*, *Székely Elek*, *Diószeghy János*, *Hlavathy Elek*, *Behyna Miklós* és *Pataky Miklós* által álló bizottságot avégből küldi ki, hogy az előterjesztésben megjelölt tárgyalások befejezése után, az ügyet minden irányban megvilágító jelentést tegyen s jelentésében terjeszkedjék ki arra is, hogy az elemi iskolák államosítása esetében egy felsőbb leányiskolának egyidejű felállítására nem volna lehetséges.

A bizottság tárgyalásain leendő részvétellel *Nemes Lajos* tanfelügyelő is fölkerik.

Ezután *Hornay Béla dr.*, a fáradhatatlan várossatyja, adta be nagy úgyszeretetről és fáradságos munka végzéséről tanuskodó jelentéseit, ille tőleg előterjesztéseit a városnak vizvezetékkel és villamos világítással való ellátása tárgyában.

Ez alkalommal nem terjeszkedünk ki arra, hogy megismertessük a részleteket, melyek szerint jelentéstevő a célra tűzött terveket megvalósítani gondolja és ajánlja, hanem csak a képviselő-testület e tárgyban hozott határozatát produkáljuk, mely szerint megbizta a képviselő-testület *Hornay Béla dr.* gazd. biz. elnököt és *Behyna Miklós* képviselőt, hogy a kijelölt helyeken, a magán-tulajdonosok beleegyezésének kieszközölése mellett, vízforrások keresése céljából próbafúrásokat teljesítsenek s az eredményről jelentést tegyenek.

A villamos világításra vonatkozó előterjesztés következtében pedig utasította a képviselő-testület az előjárásomat, hogy a dohány jövedéki központi igazgatósághoz intezzen kérdést az iránt, hogy ha a kincstár az építendő dohánygyárat villamos világítással rendezi be, nem lenne-e hajlandó a várost is világíttatni, — az esetben pedig ha a villamos világítást a város közönsége hozná be, a világítást bevezetné-e a dohánygyárba?

Ily fontos ügyek kerültek a város zöld asztalán tárgyalás alá, melyeknek megvalósulása bár sok tekintetben még a jövő zenéje, mégis azonban mint üdvös reform-törekvések teljes mértékben méltánylandók.

De hogy *Fejes* képviselő szavaival éljünk: ha komolyan akarjuk elérni a kitűzött célokat melyek közzé sorolja elsőben is a városháza építését és a rendezett tanács megalkotását, ugy serény, kitartó munkálkodásra van szükség, melyekhez nem napok, hetek és hónapok, hanem hosszú esztendőket kellenek.

Hírek a nagyvilágból.

Erzsébet királyasszonyunk ma egy hete Spanyolországban Szevillába érkezett. A spanyol sajtó ugy nyilatkozik róla, hogy a magyar királyné az udvari összes személyiségek között a legelső helyet foglalja el.

Oroszország és Franciaország katonai szer-

Folytatás a mellékleten.

és ugor fajok miatt érdekelve lévén szintén tanulmányozzák e kérdést; kormányaik támogatása mellett a Kaukázus, Ural-Altaja és a Himalája népeinek etnografiáját, történelmét évről évre ki-merítőbben ismertetik, az örmény, perza és arab kutfók utin; holott még ezelőtt pár évvel nagyban járta az indo-german elmélet, még az Ural-Altaja nevet sem bírták az utazók megtanulni s a magyar akadémia még pár évvel ezelőtt is általjai indógermán népekről beszélt.²⁾

Azóta a Szabir föld, Kaukázus, Himál- és Ural-Altaja vidékéről számtalan magyar vonatkozású emléktárgyat gyűjtöttek, főképp az odessai és szent-pétervári muzeumok számára.³⁾

Igen érdekes világot vetnek a magyarra a néprajzi tapasztalatok is; félszázad alatt e téren sok történt.

E tekintetben elég utalnom pl. a müncheni néprajzi muzeomra, a melyben az ázsiai népeknek a magyarhoz való feltűnő hasonlósága máig szembeeszkő.

Hát ha még népdalaikat hallanók! Mily érdekes volna pl. a dzungárok népét személyesen fölkeresni, melyet, mint a néprajzi utazók írják, lehetetlen könyhullatások nélkül hallgatni.

²⁾ A legutóbbi években kiadott angol és német könyvekben mindenütt „Himalajae” név használatik már.

³⁾ A szabir-hunok hazáját görögösen Szibériának nevezük. Hajdan a szápárd, vagy cábér, vagy cipir és zics nemzet lakhelye.

zódést kötöttek, melyben a szerződő felek arra kötelezték magukat, hogy a hadüzenettől számított első hat héten belül mindegyikük külön-külön 600,000 embert, az ezután következő három héten belül mindegyikük ismét 600,000 embert fog egyidejű hadvezetés céljából sikra állítani.

Az Ausztria-Magyarország és Németország között létező fegyver-szövetségi szerződésnek egyik pontját, mint hírlik, lényegesen módosították, még pedig oly értelemben, hogy a szövetséges két nagyhatalom az eddiginél szorosabban legyen fűzve egymáshoz.

Ferenc-Ferdinánd fgg föld körül vezető útjában eljutott *Elő-Indiába* és *Bombay*-ban partra szállott.

Villámlás és dörgés. *Lins*-ből távirják, hogy a környéken 16 fokos hidegban villámlással egybekötött hózivatar dühöngött.

Olaszországból szintén erős telet jelentenek. Pármában a hőmérő 15 fokos hideget mutatott, amire emberemlékezet óta azon a környéken nem volt eset.

A Panama-pör, melyben a francia állam-ügyész most tartja vádbeszédét, siet a véghez. Olyan ügyről van szó, melyben hatszáz millió frank párolgott el a leghitványabb cölökre. Az államügyész vádbeszédében elítélte a romlott közérkölcsök rendszerét, mely egy évtized óta meghonosult Franciaországban s mindenek előtt az agg *Lesseps* Ferdinánd válláról tépte le a becsületrend szalagját.

Hírek az országból.

Vaszary Kolos hercegprímást a pápa biborossá nevezte ki.

Hieronimi belügyminiszter nagyszabású parlamentari beszédében, melylyel a nemzeti párt rokonszenvét is élénken felkeltette, felhozta, hogy a közigazgatási bíróságról és fegyelmi törvény módosításáról szóló javaslatokat mielőbb be fogja nyújtani; továbbá kijelentette, hogy a közigazgatás gyökeres átalakítását a községek szervezetének reformálásán fogja kezdeni.

Széchenyi-ünnep. A magyar tudós akadémia, abból az alkalomból, hogy alapítójának, *Széchenyi* István grófnak emlékeztetere márványlapot helyezettett az akadémiai palota falába s az emléklapot leplezte, ma egy hete *Széchenyi* ünnepet rendezett. Az esemény számba menő ünneplést lapunk első helyén méltatjuk. Itt csak azt emlíjük még föl, hogy a dombor-mű azt a történelmi nevezetességet jelenetét ábrázolja, midőn *Széchenyi* István gt, mint huszárkapitány, Pozsonyvármegye kerületi ülésében az alapítandó akadémia céljára felajánlja egy évi jövedelmét.

Láng Lajos dr., a pézügyminisiteriumban viselt államtitkári állásáról leköszönvén, visszament az egyetemre tanárnak.

Uj államtitkár. Ófelsége a kir. belügyminisiterium második államtitkárává *Fósika* Samu országos képviselőt nevezte ki. Az uj államtitkár élete delén áll, most 44 éves.

A Berezsenyi-szoborbizottság Szombathelyen elhatározta, hogy a nemzet hatalmasajku költőjének méltó emléksobrot emel s a költségek beszerzése végett országos gyűjtést rendez.

Az ország minden részéből didergő hideget, helyről-közzől még zivatarokat is jelentenek.

Tisztelettel kérjük lapunk minden azon barátait, kik az új év kezdetével a „Zemplén“-t megtartották, sziveskedjenek az előfizetéseket, valamint a hátrálékokat mielőbb hozzánk beküldeni.

A kiadóhivatal.

Különtétel.

(A király adományai) *Sámogy* g. k. hitközség részére, templom helyreállítására, Ófelsége 100 ftot adományozott; — továbbá *Bellovics* János zboji és *Földes* János topolyai gk lelkészek részére egyenkint 30 ftot, *Chyra* Ágoston ulicsi lakos részére 20 ftot, végre *Hollós* János szürnyegi és *Mihalkovics* Mihály csékei tanítók számára külön-külön 15 forintnyi kegyes adományt küldött.

(Személyi hir.) *Chyser* Kornél dr., vármegyéknök jeles főorvosa, osztálytanácsossá nevezetvén ki, a kir. belügyminisiteriumban az egészségügyi osztály vezetésével bízott meg. Az uj osztálytanácsos, kitől a megfeneklett állapotba jutott közegészség érdekeinek előbbrevitelét s az emberégszégügy adminisztrálásának föllendítését várják, még e hó folyamán átveszi ügyosztályát a belügyminisiteriumban. Távozsása vármegyéknökől nagy hézagot jelent, nemcsak a közegészség-

ügy terén, nemcsak az intelligens társadalom körében, hanem távozsása szinte pótolhatatlan vesztéség főképpen a jótékonyág és a köznevelődés érdekeit szolgáló helyi egyesületek életében. Zemplénvármegye, melyet főorvosi minőségében 22 évig szolgált s e szép idő folyása alatt az emberégszégügy közigazgatását magas színvonalra emelte, halásán gondol, most és mindig, távozó volt főorvosára. De halásán fordul a *Zemplén* is hozzá, *Chyser* Kornél dr. hoz, kiben lapunk egyik legrégebb, mindeddig s továbbra is hí és kiváló munkatársát tiszteli. — A *Chyser* Kornél dr. leköszönésével és eltávozásával megüresedett főorvosi díszes és fontos állást, mint tudjuk, a lehető legrövidebb idő alatt pályázat útján s főispán ömeltósága fogja kinevezéssel betölteni. — Távozó t. barátunknak a közszolgálat új mezején gyűjtendő babéraihoz előre is és a legőszintébb szívből gratulálunk! Gondoljon mindig oly kedvesen mireánk, mint mi zempléniék fogunk gondolni rá és kedves családjára. Mindnyájukat isten áldja!

(Időjárás.) Minél beljebb megyünk, annál inkább megbizonyosodunk, hogy az idei tél egyike lesz e század leghidegebb teleinek. Apáink idegborozogató hévvél emlékeznek az 1848/49. pogány hideg télről, de hozzá teszik, hogy az sem volt ennél a mostaninál pogányabb. Innen onnan már két hete, hogy éjjel-nappal 21—11 R. fokos hideget jelez a hőmérő, mely végromlással fenyegeti a pár órányi időre belé tévedt halandót. Szomoruan illusztrálja ezt az állítást a hozzánk érkezett következő tudósítás is: — Varannórol írják nekünk: F. hó 14-én a tél hidege nálunk még eddig ismeretlen mértéket öltött, minek következtében a Varannórol két órányira fekvő *Bánszka* faluból a *Szaacsur*-ba haladó búcsúók közül menetel közben ötven fagytak meg. Egyiküket lovai csonttá fagyott állapotban vitték haza az udvarára, a többi négyet reggel az út szélén megfagyva találták. — A múlt kedden, egész álló nap, úgy ömlött a hó, mintha kiesett volna annak a nagy szitának a fejeke, melyből a tengernyi havat onnan felülről hintik a földre. Estefelé még vihar is támadt, mely száz meg ezer helyen hizmagasságig seperte halomra a havat. Az így támadt torlódások feltartóztatták a vonatokat is rendes járásukban-kelésükben, a gyalogjárást pedig uton-utfele keserves kinlódássá tették, mert a frissében esett hó magassága átlagosan 40—50 cm-es. Beérkezett tudósításaink szerint nagyobb, ma már közmunkával nagynehezen elhárított forgalmi nehézségek támadtak *Kohány* község mellett és a csörgői ügynevezett határkocsmánál, hol a hómagasság 8—10 méteres volt. A Kassa-felé menő vasuti egyes órházak hófúvás alá kerültek. A közutakon, helyenkint 80—100 méter hosszúságban támadtak hótorlaszok, melyek Ujhelyt napokra elzárták a környéktől. Tegnapra viradva ismét frissen esett hó borított mindent s déltájban megint havazni kezdett. És mi különös: Máramarosból írják jan. 18-iki kelettel, hogy ott az idő lágy-lucskossá változott. Ha, amitől félni lehet s mitől isten óvjon, hirtelen olvadás következne, az árvizek legiszonyosabb erővel törhetnének reánk. Egy azonban vigasztaljon mindenkit, az t. i. hogy az arra hivatott hatóságok felkészülve várják az eshetőségeket!

(Esküvő.) *Isépy* István, ujhelyi gyakorló-ügyvédő f. hó 18-án esküdött örök hűséget *Jassik* Jolán kisasszonynak Nyir-Bogdányban.

(Táncmultság.) A helybeli m. kir. dohánygyári munkásnők f. é. február hó 4-én, esti 8 órakor a városi színházban saját betegsegítő egyesületük javára zártkörű táncigalmat rendeznek. A dohánygyári munkásleányok ezuttal lépnek először fel városunkban mint külön testület. Hogy e világalom állandó jogcímét nyer a farsangi multságok sorában, remélünk engedni az az öröndetes körülmény, miszerint városunk társadalmának minden rétege meleg rokonszenvvel fogadja az új intézet tagjait a farsangi mulatók közé; de másrészt biztosítottnak ígérkezik a siker már azért is, mivel a rendező bizottság élén *Rónay* István és *Csír-bess* Endre gyártási tiszték állanak, kik fáradságot nem kímélve, immár a kellő előkészületeket is megtették. A meghívókat ma küldik szét. Még csak annyit kell most megemlítenünk, hogy a személyjegyek árát 1 ft., a családjegyét 2 ft., a páholyjegyét 2 ftban állapították meg. A talp alá valót S. Patakról *Molnár* Józsi jónévű zenebandája fogja szolgáltatni.

(Halálkozás.) *Zichi* és vasonkeői *Zichy* Rezső gt., *Kassa*, *Eperjes*, *Bártfa* és *K. Szeben* sz. kir. városoknak volt főispánja, a hozzátartozói iránt való szeretetben éppugy, mint a jó tékonyság gyakorlásában klasszikus jellem, f. hó 16-án, 59 korában Enyiczken elhunyt. *Andrássy* Tivadár gt. szeretett apjakát gyászolja az ősök sirboltjába költözött főurbán. — Áldás és béke lögjen hamvai fölött!

(Megjutalmazott tanítók.) A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a rendelkezésére álló jutalomdíjakból vármegyéknök területéről legujabban *Andrejkovics* Pál gálszécsi, és *Gyulay*-Baksay

Julia n-mihályi állami elemi néptanító, illetve tanítónt részesítette jutalmazásban.

(Távozó alispán.) *Comáromi* László királyi tanácsos, *Abauj-Tornavármegye* alispánja, mint *Kassai* lapársaink jelentik, lemondott állásáról. A közszeretben és tiszteletben álló alispánt, mint mondják, betegeskedése bírta erre az elhatározásra, de valószínű, hogy nagyban hozzájárult ehhez fiának, *Istvánnak*, halála is, mert ez a gyász-eset egészen megtörte a hatvankét éves, szerető apát. *Comáromi* huszonegy esztendő óta viseli az alispáni tisztelet. Ez alatt a hosszú idő alatt egyaránt megnyerte *Ugy Kassa* város, mint a vármegye közönségének becsülését. Utódjaként *Fábián* János vármegyei tisztiügyészt és *Hammersberg* László vármegyei főjegyzőt emlegetik.

(Egyházi bál *Sárospatakon*.) A *sárospataki* farsangnak már évek óta legvárva-vártabb, legfényesebb multságai a ref. egyház részéről rendezett bálók és közvacsorák. Egyik évben bál, másik évben közvacsora. Hiába, sok szüksége van ennek az egyháznak! Leányiskoláját, templomát az idő vasfoga megrongálta. Aztán van egy lankadatlan lelkesünk, aki amily jeles mint pap, fáradhatatlan építő az egyházi élet erkölcsi mezején: époly derék ember a társadalmi élet terén s kimeríthetetlen és tapintatos ennek kitalálásában s valóításában. Talvally egy impozáns sikerű közvacsora ezer forint körül jövedelmezett rongált templomunk kijavítására, az idén rendezett egyházi bál 350—360 ft tiszta jövedelmet mutatott föl, mely a pataki viszonyok között, hol a jövedelem tetemes részét elnyeli a helyiség hiányossága, valóban rendkívüli siker egy báltól. Mert hiszen nálunk a bálók rendszerint deficittel végződnek. Ezt a fényes sikert a lelkes-elnök, a prezbitérium s a rendezők valóban odaadó buzgóságán felül első sorban és főképpen a bál-anya egyéniségének lehet tulajdonítani. Amily őszinte szeretet, tisztelet és ragaszkodás köti e vármegye, sőt az egész tisztánimenni kerület reformátusságát *Meczner* Bélához, époly mély tisztelettel viseltetünk hozzáemlő nejehez is. E tisztelet s ragaszkodás kifolyása volt, hogy a lady patronesse szerepére ez úrnót kérte föl a rendezőség. A választás helyességét nemcsak az anyagi, hanem, ami még annál is több, az erkölcsi siker teljességgel bizonyította. Városunk szükös helyiségei valóban kicsinyeknek bizonyultak a megjelentek befogadására, s az a fény, melyet a rendezőség kifejtett mindannak pótlására, ami a mi bál helyiségünkben, fájdalom, hiányzik: elhalványult a bál közönség fényéhez, eleganciájához képest. Elit-bál volt a szó szoros értelmében, anélkül, hogy kaszt-szerű, vagy feszes lett volna. — De ez a multság is bebizonyította, hogy a pataki bálók közönsége érdemes volna az összes bál helyiségek s díszítmények korszerű megújítására, mert hiszen uj helyiségek építéséről alig lehet szó. Ez a tulajdonos közbirtokosság és város oly tökebefektetése volna, mely meghozná kamatját s amellet a pataki társadalom iránti figyelmét tanusitana mindkettő ezáltal. A négyeseket mintegy 50 pár táncolta. A jelenvoltak közül egyik ügyes fiatal reporter a következő úrhölgyeket jegyezhetette föl: *Asszonyok*: *Abaházy* Józsefné (Liszka), *Adriányi* Kálmánné (Tolcsva), *Ballagi* Gézánné, *Bartha* Bélánné, *Barthos* Józsefné (S.-a.-Ujhely), *Bogyay* Zsigmondné, *Buza* Jánosné, *Debreczeni* Bertalánné, *Dókus* Gyulánné (Ujhely), *Dókus* Mihályné (Ujhely), *Hodossy* Bélánné, *Katona* Zsigmondné, *Keresztury* Józsefné, *Kerészy* Istvánné, *Kondor* Miksánné, *Korláth* Györgyné, *Kosuth* Mihályné (Ujhely), *Láczay* Lászlóné, *Maklári* Miklósnné, *Meczner* Bélánné (Rad), *Mester* Istvánné, *Mikecz* Istvánné (Kecemese), *Mitrovics* Gyulánné, *Molnár* Bélánné (Budapest), *Nagy* Barnánné (Tolcsva), *Pátkó* Antalné, *Pásztor* Samuelné, *Pozsgay* Miklósnné (O.-Liszka), *Rácz* Lajosné, *Steinfeld* Jenőnné, *Szakácsi* Jánosné, *Szép* Gedeonné (Ujhely), *Szinyei* Gerzsonné, *Tarczal* Jánosné, *Ujlaky* Istvánné, *Utassy* Károlyné, *Walter* Lászlóné (Hotyka), *Zsindely* Istvánné. *Leányok*: *Abaházy* nővérek (O.-Liszka), *Adriányi* Vilma (Tolcsva), *Árvay* Ilona, *Bencsik* Iza (K.-Helmecse), *Bogyay* Vilma, *Boronkay* Olga (Véke), *Csuka* Margit (Ujhely), *Debreczeni* Jolán, *Dókus* Róza, (Ujhely), *Heiser* Erzsike (Hardicsa), *Inczédy* Etelka, *Katona* Mariska, *Keresztury* Gizella (Somlyás), *Kérészy* Emma, *Kun* Judit, *Láczay* Olga, *Maklári* Ilona, *Maraszka* Julia, *Meczner* Anna (Rad), *Mester* Anna, *Mikecz* Emma, *Mikecz* Erzsike (Kecemese), *Pallos* Veronka, *Pazucha* Mariska, *Pekáry* Berta, *Pozsgay* Aranka (O.-Liszka), *Rácz* nővérek (Mád), *Szébenyi* Károlina, *Szentimrey* Margit (M.-Sziget), *Szép* Zsuzsika (Ujhely), *Szinyei* Mariska, *Szinyei* Boriska, *Utassy* Paula, *Vass* Gizella, *Zsindely* Mariska. A vidéki urak közül *Meczner* Béla, *Dókus* Gyula, *Molnár* Béla, *Nemes* Lajos, *Barthos* József és mások megjelenése emelte a multság fényét. Viszontlátásra — a jövő évi egyházi bálon, vagy közvacsorán! *Pataki*.

(Lopások.) *Bodnár* Jánosné szegény napszamos asszony emelt panaszt e napokban a rendőrségnél, hogy a kéménybe füstre akasztott kolbásza eltűntek. A tettest *Hadari* Lajosné, veszedelmes cigény-tolvaj személyében kipúhatolták, de kére

nem kerítették, mert a városból megugrott Megkerült azonban az orgazda, ki a panasztevővel egy fedél alatt lakik. A nála megtartott házkutatás meglepő eredményre vezetett, mert megtaláltak nemcsak a kolbászt hat szál híjjával, hanem napvilágra került a dugaszból temérdek edény, ruhanemű, ezüstkanalak, aranygyűrű és több olyan portéka, melyek egytől egyig mint lopott holmik jutottak orgazdájukhoz, s a melyek mostani sok, eddig hiába nyomozott lopásnak és elkövetőjének fognak nyomára vezetni.

(Hajtóvadászatok.) Klein Nándornak becske di nagybirtékében, ugyiszintén az ungi részen Salamon és Záhony községek határaiban elterülő nagybirtokain e napokban voltak a szezon-záró vadászatok. Zemplén és Ung első Nimródjai találkoztak igen szép számban a vendégszeretetéről messze földön ismert hazi ur körében. A vadászati sikerét, mert mindössze csak 100 egynéhány tapsi füles lett az áldozat megrontotta ugyan a 22 R. fokos hideg és az egész nap tartó hóesés: de annál maga-abb fokra hagyott a jókedv hőmérője a pazar vadászebeden, mely nemcsak a hazi ur egészségeért elhangzott lelkes pohárköszöntőkről, de arról is emlékeztet, hogy egy páran a gyengébbek közül, kik a pezsgő erejét még nem ismerték, mint aféle Né-alakok, a krónika szerint folytették a „Gebrüder-Fuchs“ vadász-cimbora melléknevet.

(Vaddisznó-vadászat.) A homonnai járáshoz tartozó Aggtelek községben, az Andrássy Géza gf. ottani erdősegeiben, a f. hó 16-án és 17-én tartott vadászaton 13 (tizenhárom) db. vaddisznót lőttek, 3 db pedig erősen megsebezve elmenekült. Két nap alatt összesen hat hajtást csináltak s egy-egy hajtásba 6-25 db. vaddisznó került.

(Uj jegyző.) A csanádosi helyettesített körjegyző, Húsessery Gyula, állását elmozdítottván, a körjegyzői teendők ideiglenes ellátásául Légrady József h. jegyzőt bízta meg a járás főszolgabírája,

(A homonnai kaszinó.) f. hó 14-én tartott tisztújító közgyűlésén elnökül Haraszthy Miklós főszolgabíró, — alelnökül Kovaliczky Elek dr. kir. körjegyző, — pénztárosul Peltsárszky Lajost, — könyvtárosul Kovács József tanárt, ügyészül Thoronszky Elek dr. t. és jegyzőül Moskovics Ervin dr. ügyvédöt választotta meg.

(Tanács-beosztás.) A kassai kir. ltélőtáblán a folyó évre az egyes tanácsok következőleg oszlatkattak be: polgáriak (polgári, urbéri, váltó, kereskedelmi, csőd és bányai-ügyek) elnök: Oberschall Adolf, kir. táblai elnök, tanácsstagok: Hánrich József, Rozsa Kálmán dr., Horánszky Adolf, Rökk Gyula; jegyzők: Olsavszky Lajos, Besseney Béla dr., — általános polgári ügyek, elnök: Bernáth Elemér tanácselnök, tagok: Harnos Gábor, Petroff Rezső, Balazsovics József, Dualszky Gyula, Koloss Gyula, Taug Emil, Orosz Gyula, Bethlenfalvy Antal; jegyzők: Hiaz Béla dr., Keczer László; — bányai ügyek, elnök: Kriszt János, tanácselnök, tagok: Fekete Ödön, Simon Géza, Bökh János, Podhorányi Gyula dr., Zachár Gyula, Raisz Andor, Madarassy Dezső, jegyzők: Horváth Bódog, Papp Sándor dr.

(Táncvigalmak.) A sárospataki általános ipartestület, részben a szegényebb sorsu iparos-tanulók felségítésére s részben a testület alapítókének gyarapítása céljából, Sárospatakon a városbirtok termékeiből a jövő február hó 11. napján tombolajátékkal egybekötött táncvigalmat rendez. — A táncjáték önkéntes tisztelettel saját alap tőkétére gyarapítására, folyó hó 28-án az „Aranyas“ vendéglő nagytermében zartkörü s tombolajátékkal egybekötött táncmulatságot rendez.

(Meghívás.) A s.-pataki ev. ref. főiskola magyar irod. onképző tarsulata ma délután 2 órakor a főiskola fizikai tantermében felolvasást rendez melynek tárgya Ellenő József, főiskolai tanár előadása a fizika köréből, kísérletekkel egybekötve. Bemenet szabad. A művelt közönséget tisztelettel meghívja: a rendezőség.

(Színészet Sztrópkon.) Sztrópkon, írja tudósítónk, a világeremtése óta most először ütötték fel sátraikat Talia papjai; ugyanis, Halász Dániel jól szervezett tarsulata Homonnáról, hol a műkedvelők mentették ki őket az anyagi zavarokból, hozzánk látogattak el egy pár előadásra. A közönség oly szép számmal látogatta a jó előadásokat, hogy az anyagi sikerrel Halász igazgató és tarsulata meg lehetnek elégedve.

(Betörők.) Sárospatakon Spitz Antal órás és ékszerész üzletében éjnek idején betörők jártak és az összes óra- és ékszerkészletet elvették.

(Jóváhagyott alapszabályok.) A szerencsi járáshoz tartozó községi és körjegyzők egyesületének alapszabályait a kir. belügyminiszter jóváhagyta. — A s.-a. ujhelyi kerületi ipari betegségek pénztár alapszabályait, ugyiszintén a gálszécsi ipartestületnek módosított alapszabályait a kereskedelmiügyi kir. miniszter, jóváhagyó záradékkal ellátva, felküldötte.

(Uj cigaretták.) Kalifa-nak nevezik azt az új nemét a cigarettának, melyet e napokban bocsátott forgalomba a pénzügyminiszterium. Ötven darabos dobószobákban árulják, és pedig az árusok részére 100 darabját 1 ft 80 kr-ért, a fogyasztók részére 50 darabját 1 ft-ért, illetőleg darabját 2

kr-ért. A Kalifa szópóka nélkül készül s fekete csillaggal van megjelölve.

(Amerikai szőlővesszők.) A földmívelésügyi miniszter, mint értesülünk, az idén ismét nagymennyiségű, körülbelül három millió darab amerikai faj-szőlővesszőt rendelt meg Franciaországban, mivel a hazai szükségletet a belföldi termelés még mindig nem képes fedezni. A megrendelt szőlővesszőket tavaszkor fogják behozni.

(Az idényhez.) A Maager Vilmos féle valódi tisztított Dorsmajolaj, a sokféle utánzások megakadályoztatása szempontjából, ezután csak oly palackokban hozatik forgalomba, melyek külsőleg egy törvényileg védett oly zárószalaggal vannak ellátva, melyeknek mintája a lapunk mai számában megjelölt hirdetésben is le van rajzolva. Tehát azok a betegek, akiknek az orvos a Maager-féle Dorsmajolajot rendelte, utasítsanak vissza mindent, mely e zárószalaggal el nincs látva, mert ez hamisítvány.

(A kávéalj haszna.) A legtöbb háznál eddig a kifőzött kávéalj (Kaffeesatz) a leandereknek adtak tragya gyanant; máshol meg a kópóládában pótolja a fehér homokot. Van pedig egy harmadik mód is, amely szerint azt hasznosítani lehet, hogy t. i. a baromfiak eledele közé keverjük. Amerikában megejtett kísérleti figyelések után azt tapasztalták, hogy a kávéalj kitűnő hatással van nemcsak a baromfiak szervezetére hanem az idegek ingerlése következtében a tojásra való hajlamot is nagyban előmozdítja. Lehetetlenséget nem látunk a dologban s így annak megkísérlését bátran ajánljuk a gazdaszanyok figyelmébe. Fődolog a gazdálkodásnál, hogy semmit se engedjünk kárba veszni.

(Ki győz a jövő háborúban?) Ezzel a kérdéssel foglalkozik a Times-ben egy külföldi híres katona tiszttiszt és összehasonlítva a hármasszövetséget, valamint a szövetségét Francia- és Oroszország hadierőjét, a területi viszonyokat, a csapatok kiképzését stb., arra az eredményre jut, hogy a jövő háborúban valószínűleg a hármasszövetség lesz a győztes. Francia- és Oroszországnak összesen nyolc és félmillió katonája van, míg a hármasszövetségnek csak nyolc. A hármasszövetség Európa közepét foglalja el a másik két fél között és fejlettebb vasúti hálózatuk folytán gyorsabban vezethetik csapataikat a fenyegetett helyekre. Franciaországnak szerencsés földrajzi fekvése van, de csak egyfelől támadhat és itt sem teljes erejével; mind délen Oroszország kezdetben csak a védelemre szorítkozhatik, míg a hármasszövetség fölhasználva középponti pozícióját, úgy Francia- mint Oroszország felé támadhat. Ausztria-Magyarországnak hat vasúti vonala vezet Galiciába és Bukovinába; ezek segítségével könnyen előnyomulhat Kiew felé. Tekintetbe véve tehát a hármasszövetség hadserégének nagyobb fegyverzettségét, begyakorlottságát, a kitűnő vezetést, a pompás tisztkart, a mozgósítás gyorsaságát, a kedvező középponti fekvést, a jó felszerelést és a sűrű vasúti hálózatot: a hármasszövetség sikerrel vívhatja meg, mitől isten óvjon, a jövő háborút.

(Köztudomású.) A Zemplén mult számának Gazdasági Értesítő c. rovatában a csersavról, mint a filoxerától elpusztított szőlők ujjafelepítésének csodaszereiről szóló Nyílt levélre Kosinszky Viktor, a tarcali vincellér-iskola jeles igazgatóját lapunk zárasakor Felelet-et kaptunk, melyet jövő számunkban fogunk közrebocsátani. Addig is lenyomatjuk ide a Felelet-et kísérő sorokat, amint következők: Papanek ur próbálta már boldogítani Pannony vidéket, sőt a földm. minisztériumot is, de nem üttek fel neki baleknek. Reményem, hogy ilyeneket nem fog találni vidékünkön sem, hogy egy időre megint hiú reményt támaszson termelőinkben s ezzel ujbol visszavesse a mar-mar megindulni kezdő rendezes felújítási munkálatokat Tarcal. 1893 január 18. Szives üdvözléssel, kész szolgálja: Kosinszky.

(Egy tanuló) a „Zemplén“ könyvnyomdájában fölvetetik.

Egyesületi élet.

Meghívó. Az országos vörös-kereszt egyesület s.-a. ujhelyi fiókjá rendez évi közgyűlését f. hó 29-én, délelőtt 11 órakor, a vármegyeháza kistermében fogja megtartani, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja: az elnökség.

A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület f. évi január hó 26-án d. u. 2 órakor a rk. parókián választmányi gyűlést tart.

Nyilvános nyugtázás.

S.-A.-Ujhely város szegényeinek felségélyezésére a városi pénztárban kitett és körözött gyűjtőívén adakoztak eddig: Csernyiczky Jánosné 1 ft, Hornyay Béla dr. 1 ft, Nagy György 1 ft, Szepessy Arnold dr. 1 ft, Behnya Testvérek 3 ft, Főző József 50 kr., Fejes István 2 ft, Ujfalussy Endre 2 ft, Székely Elek 2 ft, Dókus Mihály 2 ft, Schön Vilmos dr. 2 ft, Pollák Lajos 1 ft, Hönisch Dezső

1 ft, Ember Ernő Mihály 1 ft, S.-a. ujhelyi takarékpénztár 20 ft, Jelenek Ádám 2 ft, S.-a. ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet 5 ft, Ganzler dr. 1 ft, S.-a. ujhelyi Népbank mint takarékpénztár 5 ft, Ambrózy Nándor 10 ft, Fekete Jánosné 1 ft, özv. Wihs Keresztélyné 1 ft, Hlayathy Elek 1 ft, Pataky Miklós 1 ft, összesen 68 ft 50 krt, amely összegért fogadják a jölelki adakozók a város szegényeinek nevében tolmácsolt halás közönetünket.

S.-A.-Ujhely, 1893. január 20-án.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Endre,
főbíró.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Kérelem

a nemesszivü emberbarátokhoz.

Egy nyomorral küzdő, jobb sorsra érdemes szegény, elhagyott uri nő lapunk útján azon eszedezéssel, hogy őt abbéli törekvésében, mikép Amerikában lévő, de a sors csapásai által sujtott és a létért való küzdelmei közben elbetegesedett férjét haza szállíthassa, anyagi segélylyel támogatni kegyeskedjenek.

A gyámolításra valóban érdemes nőt a magunk részéről is melegen ajánljuk a minden jó s nemes tett iránt érdeklődő konyorúletes szívek jóakaratu figyelmébe és partfogásába. Amennyire lehet, enyhítsék a kérielhetlen nyomort s tegyék lehetővé egy hazájába vissza vágyó honfitársunk hazajöveletét, akinek keblét az édes honvágy dagaasztja, de önjerejéből képtelen arra, hogy hazáját viszontlassa.

A kegyes adományok legcélszerűbben kiadóhivatalunkhoz lennének beküldendők, miket annak idején rendeltetési helyére fogunk juttatni s az adományokat nyilvánosan nyugtázni.

CSARNOK,

Mutató részlet

a Zemplénvármegye monografiája

című 2 kötetes munkából.*

Én N. esküszöm az élő istenre, az ő szent anyjára, minden szentekre, hogy a felséges fejedelmhez, Ferdinánd uramhoz mindenek ellen, jelesül pedig az ő ellenségei és engedetlenei ellen, egyáltalán senkit ki nem véve, hű és engedelmes leszek és az én meggyőződéseim (értelmem) szerint igaz és hasznos tanácsot adok mindazokról, akiket ő felségének méltóságára, hasznára avagy ártalmára lenni (fel) ismeredek; ő felségét szorgalmasan és hűen tudosítom; az ő javára teljes erőmmel gondolkodom; a gonoszot eltávoztatom; ő felségének titok-tanácsát el nem árulom; isten engem úgy segítjen és istennek minden szentje.)

A török, melynek országos ügyeinkbe való beavatkozását lépten-nyomon atok, honfi vér jöleli, a király-választás előtt egy fermánt bocsátott a magyarokhoz. A nagy Ozman, mint mindenben, e fermánjában szóval minden jót ígér a magyaroknak, illetve azok királyának ha az, az ő inyére való lesz. Különben beszéljen helyettünk a fermán:

Szent Jézus hitén lévő uraknak felséges fejedelme a Messiás vallásán levő nagyságos nemzet tekintete, a kereszténység békességének őrzője, aki minden becületes térdhajtónak nagy dicserője; Magyar és Erdély ország fejedelme, ki vagy Bethlen Gabor a te minden dolgodnak kimenetele szerencsés legyen. Ti is, magyarország tekintetes és nagyságos keresztény főurai és minden rendek, a ti dolgaitoknak a kimenetelet is tegye szerencsés az isten. Ez a mi folséges, hatalmas és méltóságos levelünk atadatván, értetek is legyen: Ha királyt választok mostan, aki szükségképen megkivántatik: azt tenmagatok szabadsága, törvényes rend szerint és egyakarattal választátok úgy, hogy irántatok igazságos legyen és ami fenyes Portankhoz igazi jó akarattal viseltessék, akivel is a szent békességet megtartjuk és magyarországot az ő királyságával együtt erős becsületben tartjuk. Ez a mi fogadásunk stb. Kelt Konstantinápoly városunkban, Reczep havának 26. napján, Mohamed prófétának 1029. esztendejében. Ozman.*

Lipót császár kiáltványt intézett a magyar néphez az ellene szőtt összeesküvők felfedezése alkalmával, amely így hangzik: Mj Lipót stb. Tudtára adjuk mindenkinek, akiket csak illet stb. Miután a jó isten szent akarata folytán, aki a mi igaz ügyünket, t. i. mint törvényes magyar és apostoli királynak az ügyét oltalmazta, ami császári és királyi fegyverünk lecsillapította azoknak rettenetes pártütését, akik országainknak utánunk

* Ezen eskü forma 1527-ből való és magyar nyelven van fogalmazva. Így kezdődik: „En N. eskezem az elew ystenre, az ewzent anniarae stb. Célserűnek tartottam a mai magyar nyelven visszaadni annyival is inkább, mert ezen esküt a zempléni urak közül többben Ferdinánd kezébe le is tették.

* Novizol 370, 1.

első
ado
gok
min
meg
kor
kad
más
köz
nek
küls
segi
min
csak
csuf
tötte
a m
nak
zeim
egy
részt
előtt
eltit
men
ellen
ságu
vény
sérte
eng
tötte
gány
tani
loga
Styr
tarto
dalm
sege
a m
folyt
Ann
meg
stb-
böjt
Róm
a cs
Mont

Fere
hozz
Paks
hozz
szeri
level
level
trom
ról,
estek
kal,
Post
gunk
nan
telen
lünk,
jére a
romla
1675

lásba

van a

nem

jak a

V

23290

a rez

betilt

főszol

atos

ügyi

Máso

minis

nak.

sága

első fői voltak és mi általunk nagy és sok szép arományyal, méltóságos tisztségekkel, jószágokkal és szabadalmakkal lettek fölékesítve, mindazonáltal nagy háládatlansággal és hittel is megerősített hűségük felelettségével az apostoli koronával megkoronázott mi királyi fejünktől szakadást forraltak és azt már meg is éreltették volt, másokat is: urakat, nemeseket, királyi városokat, közrendű magyar népeket is az ő hitetlenségüknek bő követésével bemocskolni igyekeztek; külső országbeliellnél ellenünk való segítséget és segítőrsakat kerestek; ezenfelül mind maguk, mind követőik a mi királyi parancsolatainkat nemcsak, hogy meg nem becsülték, de gyalázzal és csufossággal meg is vetették; ellenünk hadat gyűjtöttek s ennek fejében önmagukat megadóztatták; a mi országunkat rut pártütő támadásból másoknak kinalták; *Tokaj* várának őrizetere a mi vitézeinktől megszállott helyet ágyukkal ostromolták; egynehány csapat fegyveresünket részint elfogták, részint kegyetlenül megölték; *Szatmár* végvárunk előtt minden éllelmi szert elfogták és tőle mindent eltiltottak; a pártütés elnyomása miatt hozzájuk menő seregeinknek, mint ellenségek, fegyverrel ellenszegültek és így a mi királyi felséges méltóságunkat, fensőbbségünket, szabadságunkat, törvényünket, s több efélet annál gonoszabban megsértették, minthogy a mi tiltó levelünknek nem engedelmekedtek, amelylyel ama gyűléseket tiltottunk el, melyeknek rossz a következtésük; pogány nemzetek sokadalmával igyekeztek elárasztani bennünket s azokat ellenünk hivogatták, csalogatták; a mi tárházunkat kifosztani, és Ausztria, Styria és Morvára valamint egyéb saját örökös tartományainkra utni s azokat feldulni és elpredálni szándékoztak; de a mi a legfő: még felséges királyi fejünk elvesztésére is összeesküdtek, a mi is az élő isten, legfőbb öröznök szent tanácsa folytán nekünk csodálatos módon kinyilatkoztatott. Annak okáért, minthogy a mi országunk békeességes megtartása ami legfőbb (törekvésünk) törvényünk stb. Kelt a mi *Bécsi* városunkban, Ausztriában böjt más havának 21. napján 1671. esztendőben, Római birodalmunk 13., a magyar és többi 16., a csehországi 15. esztendejében. *Lipót* s. k. (P. H.) *Montecuccoli* s. k. Legfelsőbb parancsra: *Dorseh* s. k.

Az ujhelyi *Paulinusok* válasza, melyet *Paksy* Ferenc főhadnagyának, ki a *pataki* kőbányából irt hozzájuk fenyegető sorokat, küldöttek, így hangzik: *Paksy* Ferenc, adjon az isten jó észt neked a hozzád tartozóival együtt, hogy isten törvénye szerint járjatok el! *Hotyhai* ember hozta hozzánk a leveledet, amely neved alatt kelt, ha ugyan a te leveled. Ilyen válaszod legyen (az) *ujhelyi* Klastromból: hogy, noha estenek lövések a részünkről, de (azok) senkinek nem ártottak és olyanokra estek, akik fundusunkra, nem tudtuk mi szándékkal, jöttek; sőt lövöldöztek is a kalastromra. Posztót nem ígérhetünk, mert nincs honnan; magunknak is szükségünk lenne reá, ha volna honnan venni. Hogy égetéssel fenyegetőzöl: az isten telenség. Lásza, aki reánk jön! Istenben remélünk, hogy szegvent vall és isten ostroma száll fejére annak, aki az isten tiszteletére épített helynek romlására igyekszik. Kelt az ujhelyi Klastromból 1675. okt. 30-án.

Közli: **Kapás Aurél.**

HUMOR

Uj gyógyító szer.

A. Képzeld csak, szegény Bandi agylágyulásba esett.

B. Azt könnyen lehet gyógyítani.

A. Hogy-hogy?

B. Szippantson cémentet.

Vendéglöben.

Vendég: Pincés! miért nem vigyáz? Benne van az újja a levesben.

Pincés: Nem baj, nagyságos úr, mert a leves nem forró.

Orvosi tanács.

Kohn: Ugyan kedves orvos ur, mit használjak a náthám ellen?

Orvos (egy kis gondolkodás után): *Zsebkendő!*

Vármegyei Hivatalos Rész.

23290. sz. *Zemplén-vármegye alispánjától.*

A járási 10 főszolgabíróknak.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszternek a *részitáknak az egészségre való károsoltáról és betiltásáról* szóló körrendeletét azzal adom ki t. főszolgabíró urnak, hogy azt közhírré tegye, fogadatosítsa s ellenőrzés végett járásának egészségügyi hivatalos közegével közölje.

S.-A.-Ujhely, 1893. január 11-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

55284. — VI/11. szám. Magyar királyi belügyminiszter. Körrendelet valamennyi törvényhatóságoknak. A résziták konyhai használatának kártékonyasága körül folytatott tárgyalás alkalmával beki-

vántatván az orsz. közegészségi tanács szakvéleménye, általa a részitáknak konyhai alkalmazása határozottsággal a közegészségügyet veszélyeztethetőnek mondatott ki. Ismeretes ugyanis, hogy sárga réz 24—30% zink s a megfelelő mennyiségű vörös rézből áll. E fémlevegőből hígított savak főképen a zinket, de részben a rézet is feloldják, savak vagy sók oldatai levegő jelenlétében mind a két fémeket megtámadják, a midőn ezután mérges zink és rézvegyületek állanak elő, minthogy a sárgarézt drót sziták felülete vagy a fémnek levegővel és folyadékokkal érintkezése a megtámadás feltételeire nézve kedvező körülmények között történik. Miután pedig az eledelnek, tápszereknek nagy része hígsvakakat és sokat tartalmaz, ha ezek ily szitákon szűretnék vagy töretnék át, nagymértékben ki vannak téve a zink és rézzel fertőzésnek, mi az ily ételeket élvezők egészségét nagyobb mérvben veszélyeztetheti. Felhivom ennélfogva a törvényhatóságot, hogy a részitáknak konyhai használatát nyilvános helyeken, kocsimákban, kórházi konyhákban, kifőzdékben stb. méltányos záros idő kitűzése mellett tiltsa be, egyszersmind figyelmeztesse a nagy közönséget a résziták konyhai használatából reája káromolható veszélyekre s hasson oda, hogy magánosok is a részitákat konyhájukból kuszöböljék ki s helyettük a teljesen ártalmatlan szőrszitákat alkalmazzák. Budapest, 1892. december hó 19-én. A miniszter helyett: *Andrássy* sk. államtitkár.

103. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A járási 10 főszolgabíróknak.

A nagyméltóságú honvédelmi miniszterium mult évi 71411. szám alatt kelt intézvényével leküldött, a népfelkelő élmezési járulóknál állás betöltésére vonatkozó pályázati hirdetményi a közönség tudomására hozatala végett közzé tétetik.

S.-A.-Ujhely, 1893. január 4-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

71411/IV. szám. M. kir. honvédelmi miniszter. Pályázati hirdetmény. Hogy háború idején a katonai élmező tisztviselőknél beálló nagyobb szükséglet fedezhető legyen, és hogy a katonai élmező szolgálata alkalmas egyének a népfelkelésről szóló 1886. évi XX. törvénycikk 9. §-a és a népfelkelési utasítás 5. §-a értelmében már békében kijelölhető legyenek: a népfelkelő kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelő kötelezettségüket háború idején élmező tisztviselői minőségben óhajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálata már békében megfelelő kiképezést nyerhetnek, ha erre az alábbi pályázati feltételek mellett önként jelentkeznek. — I. Pályázati feltételek. Háború idején népfelkelő élmező tisztviselői állásra mindazon polgárok pályázhatnak: 1. kik miután állításkötelezettségüknek, esetleg szolgálatkötelezettségüknek eleget tettek, sem a közös hadsereg vagy hadtengerészet, sem a honvédség, sem a póttartalék, sem a csendőrség kötelékében nem állanak; 2. kik a védtörvény utasítás I. rész 75. §. 3. A) alatt felsorolt követelményeknek megfelelnek; ilyenek: a gazdasági tanintézetek, a kereskedelmi középiskolák, a kereskedelmi akadémiák, műszaki tanintézetek, főgimnáziumok és főreáliskolák végzett tanulói; s ezek közül különösen: a) azok, akik magukat nagyobb földbirtokon a gazdasági kezelésben képezik ki; b) a vasuti, gőzhajózási, továbbá magán-szállítási és közlekedési vállalatoknál alkalmazott gyakornokok és kereskedők; c) a gabona- s terményüzlet és kereskedés terén működő egyének; g) a gőz- és műmalmoknál, sütődéknél, közraktáraknál stb. alkalmazott egyének; 3. kik megfelelő polgári foglalkozással bírnak és a polgári becsület és joggyakorlat korlátlan élvezetében állanak; 4. kik megszakítás nélkül 3 hóig egy katonai élmező raktárnál saját költségükön próbaszolgálatot tenni képesek és erre készenek nyilatkoznak. — II. A gyakorlati próbaszolgálat. 5. A gyakorlati kiképezés abban áll, hogy a pályázó három hónapra egy katonai élmező raktárhoz próbaszolgálatra beosztatik és itt a gyakorlati élmező szolgálata alkalmaztatik. 6. Gondoskodva lesz, hogy a beosztottak szolgálati foglalkoztatása akként rendeztesse, hogy az illetők a kiképezési cél csorbítása nélkül, a próbaszolgálat ideje alatt lehetőleg polgári hivatásukat tovább is végezhessek. 7. Az okvetlen szükséges elméleti ismereteket a pályázók tanulás útján maguk tartoznak elsajátítani. E célból a szükséges szolgálati könyvek és tanszegedletek velük megismertetnek. 8. A beosztottak a próbaszolgálat alatt semmiféle katonai jelvényt nem viselnek; szolgálatukat polgári ruhában végzik. 9. A pályázó írásban kötelezi magát, hogy a próbaszolgálat alatt magát a katonai fegyelemnek aláveti és katonai előjárói szolgálati parancsainak engedelmeskedni fog. Ez alatt azonban nem a katonai büntető és fenytő hatalomnak való alávetés, hanem csak azon kötelezettség értendő, hogy a pályázó minden, a kiképezés érdekében szükségesé váló szolgálati meg-hagyásnak okvetlenül és illő módon megfelel. 10. Oly jelöltek, kik buzgóságot nem tanusítanak, a kiképezésre alkalmatlanoknak bizonyulnak, a katonai rendelethez és parancsokhoz, az önként elvállalt kötelezettség ellenére, nem engedelmeskednek, vagy megbetegednek és két hétnél tovább szolgálatkép-

telenek maradnak, a próbaszolgálatból elbocsátatnak. 11. A próbaszolgálat ismételése csak betegség miatt elbocsátottnak, a vizsga ismételése pedig csak oly jelölteknek engedtetik meg, kik a vizsga ismételésére a vizsgabizottság által javaslatba hozatnak. — III. Az elméleti vizsga. 12. A gyakorlati próbaszolgálat kitöltése után a beosztottaknak még egy elméleti vizsgát kell letenniük. 13. A pályázók a próbaszolgálat után a katonai élmező raktár elnökétől a próbaszolgálat eredményéről és arról is értesitetnek, hogy az elméleti vizsga letételére, mely területi parancsnökság hadbizottságánál nyújtásuk be folyamodványaik. 14. Az elméleti vizsga a próbaszolgálat kitöltésétől számítandó egy év lefolyása alatt teendő le. 15. Ezen elméleti vizsga tárgyai az „Utasítás a cs. és kir. hadsereg csapatiskolái számára X. részének 14. mellékletében foglaltatnak és a vizsga terjedelme a próbaszolgálat alatt tudtul adatik. 16. Az elméleti vizsga a cs. és kir. hadsereg szolgálati nyelvben nemzeti tartatik. Azonban elégséges, ha a jelöltek ebben a nyelvben a szolgálati igényeknek megfelelő mérvben magukat kifejezni képesek. Ennélfogva azoktól, kiknek anyanyelvük nem a német, sem folyékony, vagy válogatott előadás, sem pedig az írásbeli dolgozatnál irányi tökéletesség és nyelvtani helyesírás nem követeltetik. 17. A vizsga eredményéről a pályázók a bizottsági jegyzőkönyvből megfelelő kivonatot kapnak. IV. Kijelölés és kinevezés. 18. Azok, kik a vizsgát megfelelő eredménnyel letették, már béke idején hadi szolgálata mint népfelkelő élmező járulóknak kijelöltetnek, e minőségben ajánlati lapokkal ellátatnak és a népfelkelés felhívása esetén O. cs. és apostoli királyi felsége által népfelkelő élmező járulóknak kineveztetnek. 19. Minden jelölt, akit a vizsgálóbizottság a népfelkelő élmező járulóknál állásra alkalmasnak tart és arra képesít, ezen képesítést a népfelkelési kötelezettségnek egész tartamára megtartja, feltéve, hogy személyére időközben valamely oly változás nem állana be, melynél fogva a tisztviselői állásba való kinevezésre egyáltalán igényt többé nem tartatna. 20. A népfelkelésről szóló törvény 9. §-ában foglalt határozványnál fogva a polgári állásból népfelkelő tisztviselői rendfokozatba történt kinevezetés csakis a népfelkelés mozgósíthatóságának tartamára terjed és ennek feloszlásával megszűnik. 21. A népfelkelő élmező járulóknak behívásuk alkalmával magukat az „Öltözeti és felszerelési szabályzat a m. kir. honvédség számára” szolgálati könyvben előirt teljes egyenruházattal tartoznak ellátni, mely célból tényleges bevonulásuk alkalmával megfelelő beszerzési átalányban részesitetnek. V. A pályázati folyamodványok. 22. A népfelkelő tisztviselői állásra pályázók folyamodványaik a honvédelmi miniszterhez intézik és a polgári hatóság útján terjesztik fel. A folyamodványok mellékleteikkel együtt bélyegmentesek. 23. E folyamodványból kivethető legyen: a pályázó neve, állandó tartózkodási helye és lakás-címe, a katonai élmező raktár, melynél a próbaszolgálatot teljesíteni óhajtja, végre nyelvismeretei. 24. A folyamodványhoz csatolandó: keresztlevél; iskolai bizonyítvány; hatósági bizonyítvány a pályázónak jelenlegi polgári foglalkozásáról és községi honosságáról; továbbá egy kötelező a 9-ik pont értelmében, melynek szövege a következő: „Alulírott önként elvállalom azon kötelezettséget, hogy a katonai élmező raktárnál teljesítendő próbaszolgálat tartamára magamat a katonai fegyelemnek alávetem.” 25. A pályázók által választható katonai élmező raktárak állomáshelyei a következők: *Krakkó, Tárnó, Olmütz, Bécs, Brünn Grác, Marburg, Klagenfurt, Laibach, Triest, Görz, Póla, Budapest, Pécs, Pozsony, Komárom, Sopron, Kassa, Munkács, Temesvár, Arad, Nagy-Várad, Prága, Pilsen, Josefstadt, Theresienstadt, Przemysl, Rzeszów, Jaroslau, Lemberg, Tatnopol, Stanislaw, Csernovitz, Nagy-Szeben, Gyulafehérvár, Brassó, Zágráb, Pétervárad, Eszék, Bród, Fiume, Innsbruck, Franzenfeste, Trient, Lincz, Zára, Raguza Cattaro és Risano; továbbá a megszállott területek: Sarajevo, Gorazda, Foca, Travnik, Dolnja-Tuzla, Banjaluka, Mostar, Bilek, Trebinje és végre Plevlje. — Kelt Budapest. 1892. december hó 19-én. Báró *Fejérváry Géza* s. k.*

Árverési hirdetmény.

Alólírt v. tanácsos, mint kiküldött végrehajtó, ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a. ujhelyi községi bíróságnak 1., 2. számú végzése által *Huppert Zsigmond* ellen *Lipnitzky Frigyes* részére 20 ft és 15 ft követelés végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróság lefoglalt s 168 ft-ra becsült fali órák, *Wertheim-székény* s műszerekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók. minek a városházánál leendő eszközölése határidőül folyó évi január hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzetik, melyhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok emez árverésen szükség esetében becsáron alól is eladatni fognak.

S.-A.-Ujhelyben, 1893. január 15-én.

Csoltkó József, v. tanácsos.

Pályázati hirdetés.

Évi 350 ft fizetés s 26 ft lakbérrel javadalmazott gálszécsi segédjegyzői állás választás utján betöltésére f. évi február hó 6-ik napján d. e. 9 órája tüzetvén ki, a pályázni óhajtok fehitatnak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz f. évi február hó 4-éig adják be.
Gálszécs, 1893. január hó 3.

2—3

Nemthy József. főszolgabíró.

GAZDASÁGI ÉRTESETŐ.

Rovatvezető: SEBES ADOLF.

Időjósolat jan. 22-ére:

Változó felhőzet — helyenként csapadék — hőemelkedés — szeles.

HIVATALOS RÉSZ.

Felhívás.

Mint hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszterium által a Zemplén vármegyei gazdasági egyesület kezelése alatt álló bikaalap gyarapítására 1892-ik évben adott államsegély csak kis részben használtatott fel hogy az a jövő 1893-ik évben teljesen felhasználhassék, s minél több megyebeli község a gazdasági egyesület közvetítése mellett kedvezményesen aron tenyésztésre alkalmas bikát szerezhessen, felhivatnak mindazon szarvasmarhatenyésztők, kiknek eladásra szánt bikáik vannak, hogy ebbeli szándékukat, a bikák számának, korának, fajának és az eladási árának kitüntetésével a gazdasági egyesület titkári hivatalánál minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Felhivatnak ugyanez alkalommal azon községek is, melyek a gazdasági egyesület közvetítése mellett és kedvezményesen árakon bikákat venni akarnak, hogy ezen szándékukat a gazdasági egyesület titkári hivatalával idejekorán tudassák. 3—5

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Zöldoltványok nagyban való előállítására az iskolában.*

Nem a szerénytelenség, hanem az igazság nyilatkozata részünkről ha azt állítjuk, hogy a Szőlőszeti és Borászati Lap a floxera elleni harcban az első volt, mely az amerikai szőlőfajok, főképp az ellentálló alanyoknak alkalmas fajok tenyésztését ismertette és ajánlotta; mely, dacára a sok ellenségeskedésnek, kezdetől fogva azok művelése mellett tántoríthatatlanul harcolt; mely a különböző oltás- és művelésmódokat folyton tárgyilagosan közölte és a különféle fajoknak tulajdonságaira való tekintettel a nézeteket tisztázza. Egyszóval lapunk a rekonstrukció nagy munkájának minden egyes mozzanatát valódi értéke szerint tárgyalta és olvasóit tevékenységre, kitartásra ügyesre buzdította.

Mind ezek után nagy megnyugvásunkra regisztrálhatjuk azon ténnyel, hogy termelőinknél az amerikai fajok iránti bizalom állandó gyökeret vert.

A floxera elleni harc közös! Annival nagyobb örömeinkre szolgál konstatálhatunk, hogy a magánérdek harca hazánk szőlőszeti rekonstrukciója terén már megszűnt. Mindnyájan ösmerjük a York Maderia kitünő tulajdonságait, tudjuk, hogy a Ripária fajok jó alanyt szolgáltatnak; tisztázva van a Jacquez értéke; nincs több harc a zöldoltás ellen; a fás oltás fontosságát mindenki becsüli; kizárólagos oltási mód nem létezik. De jól ösmerjük az angol nyelvű oltást, az ékelést, a párosítást stb. is. Saját tapasztalatainkból tudjuk, hogy az oltott tökély mily szép termést adnak, valamint annak tudatától át vagyunk hatva, hogy szőlőművelés nélkül Magyarországunk nem létezhet, s hogy hazánk szőlőszeti nemcsak azelőtti fontosságára, de sokkal magasabb fokra emeli edes mindnyájunk hazafiai kötelessége.

E nagy munkában volt és lesz lapunk a jövőben is olvasóinknak hű tanácsadója.

Mindnyájan tudjuk, hogy mily nehézséggel jár az oltványok előállítása, különösen ha azoknak ezek és százezrekre menő szükségét látjuk. Azért nem mulasztjuk el egyetlen egy körülményt is említés nélkül hagyni, mely által azon helyzetbe juthatunk, hogy rövid idő alatt minél több oltványt bírjunk előállítani.

Jelenleg is ennek egy újabb módját akarjuk bemutatni t. olvasóinknak s ez a zöldoltás alkalmazása az iskolában. Eddig csak az anyatókék zöldenvaló oltását ösmertük.

Hol venyigét természetünk és azokat szétvágjuk, osztályozzuk, iskoláztatjuk és oltjuk: jól tudjuk, hogy ott hulladék venyigék is vannak nagy mennyiségben. Hulladék venyigéknek nevezzük azon rövidebb venyigéket, melyek a rendes hosszúság méretét már meg nem ütik; tehát 50 cmt-nél rövidebbek. Ezen venyigék legalkalmasabbak az iskolában való zöld oltásra.

*) Ezt a gyakorlatias irányú cikket, mely hivatva van szőlőink rekonstrukció munkájának lendületet adni, amennyiben az amerikai alanyok nemesítésének legújabb vívmányait tárgyalja, — Kassáról Maurer János, a Szőlőszeti és Borászati Lap szerkesztője írta és küldötte a Zemplén-nek. Szerk.

Sajátságos, hogy ezen rövid, eddig már csak hulladék számba ment venyigék, ha iskoláztatjuk s kissé gondozzuk, kitünő oltási alany-anyagot szolgáltatnak; sőt ha iskolánkat ekként akarjuk be rendezni, de hulladék venyigéink nincsenek, ez esetben a rendes venyigéket kettéfelé, 25—30 cmt hosszúságra szétvágjuk s úgy rakjuk el.

Hogy ily rövid venyigék kis gondozás mellett oly feltünő szépen diszlenek, annak magyarázatát abban találjuk, hogy gyökereik, miután a venyigék rövidek, a talaj felső, tápdus rétegeben képződnek és tenyésznek és itt elegendő táplálékot találva, erős növekedésnek indulnak.

Igen természetes, a gondozás első főkölléke abból áll, hogy állandóan száraz időjárásakor megöntözzük ültetésünket s kapálás által a talajt folyton nyitva s gyommentesen tartjuk.

Hogy az eredmény minél tökéletesebb legyen, az iskolának szánt helyet olyképen választjuk meg, hogy közel legyen valamely vízhez, valamint jól művelt trágyázott föld legyen.

Az iskoláztatásnál elegendő, ha a venyige 2—3 rugyes; ha a rugyes sűrűen volnának, 4 rugyes is lehet. Az iskolában, mint rendszeren 60—70 cmt távra csináljuk egymástól a sorokat s 8—10 cmtre teszünk be egy-egy venyigét. A venyige felső rugye a földdel szinelen, vagy 1—2 cmtrel feljebb is lehet és homokkal a kiszáradás ellen megóvándó betakarjuk.

Az első évben más dolgunk nincs, mint szükség szerint a földet a gyomtól tisztán tartani, ha nagy volna a szárazság, jól megöntözni, ősszel a földet kissé felhuzni vagyis betakani, fedni.

A második év tavaszán az iskolát felnyitjuk s a venyigéket egy szemre megmetszük. Ha már hajtának, letisztítjuk, és csak egy hajtást a legelősebbet hagyjuk meg. Midőn már annyira megnöttek, hogy 25—35 cm. magasságban beolthatók, sorban mindeniket zöldre beolthatjuk, majd két három hét múlva, ha a nemes szem már zsendül, az alanyon az eddig kifejlődött hónaljajtásokat kitorjuk.

Az oltást már májusban kezdjük s júniusban is folytatjuk, mely időben az első oltásnál meg nem eréd alanyra újra, az erőteljesen fejlődő oldalajtásba másodsor oltunk. Júniusban ez oltás még elég jókor van, hogy őszig be is érjen.

Ha a Ripáriai hajtásai vékonyak volnának, talán 2—3 milliméter vastagok, akkor azok beoltásához az európai tökély hónaljajtásai is alkalmasak. Ily vékony vesszők legjobb oltásmódja a párosítás, melyet a „Szőlőszeti és Borászati Lap“ 1890. év 15. 16. számaiban körülmenyesen s rajzokkal kísérve irtunk le.

Hogy megfogant zöldoltványaink minél tökéletesebben fejlődjenek, nem szabad elmulasztanunk azok felkötését. E célra legegyszerűbb a sorok hosszában 20—25 cmt magasságban a soronyt vagy vékony rudakat, léceket huzni. A megfogant oltványoknál az alanyon fejlődő hónaljajtásokat ismételve letördeljük, a hányzor csak újak fejlődnek.

Késő ősszel, ugy novemberben, az iskolát kiszedjük, az oltványokat a vadveszőktől elkülönítve csomóba kötjük s megfagyás s kiszáradás elleni megóvás szempontjából pincében vagy melegágyban elvermejük.

Az eredmény az lehet, hogy az 1893. év tavaszán iskoláztatott rövid Ripária dugványokból már 1894. évi ősszel kiültetésre alkalmas oltványok nyerhetünk.

Hinni merjük, hogy ezen mód hazánkban rövid idő alatt általánosságban el fog terjedni s főképp a kereskedelmi telepeken nagy mennyiségű zöldoltványok előállítására nagyban fog alkalmaztatni.

A szerkesztő postája.

Patakinak — Patakon. A tudósításért szives köszönet. Engedje remélünk állandó érdeklődését. Kívánatra tisztelet-példánnyal szolgálunk.

Öten egy anvának. — Gyarló kísérlet. Kéziratának átvételéről egy hét leforgása alatt tessék intézkedni.

Id. Glevitzky Sándor urnak — S. Patak. Levele hozánk e pereben, elkésve, érkezett. Válaszunk holnap megy.

B. B. Strópnak. Az a közlemény a kereskedelemügyi miniszterium körözüvénye alapján jelent meg, tehát ha tévedéses volt, hivatalos módon korigálendő.

B. M. — Tolosva, H. K. — Megyasszó, T. L. — Kassa, M. B. — Budapest: lekéstek.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Hirdetések.

Hirdetmény.

Özv. Horváth Endrének urnó lakásán iskolai felszerelések, u. m.: térképek, iskolai könyvtárlócák stb. és 2 zongora, nemkülönbön egy jó karban levő száraz pince eladó, mely tárgyak a fentnevezett lakásán megtekinthetők, hol azok ára is megtudható.

Az Evva-házban

több rendbeli lakások kiadó. Tudakozódhatni a Kiadóhivatalban.

HIRDETMÉNY.

1893. február hó 14-én a bodzás-ujlaki gőzmalom szabad kézből lesz eladva, amely fel van szerelve két pár kő, egy henger, egy eurika, 3 lisztválasztó henger, egy új 10 lőerejű Marschal gép. Ehhez tartozik még, egész közel, nagy kerttel igen jó lakás és külön molnár lakása.

A malom igen jól van kezelve és nagy forgalomnak örvend.

Teljes tisztelettel

ZATHURECZKY GYULA.

1—3

Tk. 2577/92. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró, mint tkkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Künstlinger Mór végrehajtonak Krehely János végrehajtási szenedő elleni 130 frt tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén lévő Sz.-Keresztur községében és határában fekvő a sz.-kereszturi 77. sz. tjkvben A. I. 1—2 sor 168. 169. hr. 59. ö. i. sz. 2/24 részben Krehely János (neje Hrehács Erzsébet) 2/24 részben, Dubina Mihályné sz. Krehely Anna 2/24 részben, Krehely János 2/24 részben, Krehely Mária 2/24 részben, Vereb Mihályné sz. Krehely Anna 2/24 részben, Abrinko Mihályné sz. Krehely Anna tulajdonul felvett ingatlanra 339 frtban; az ugyanazon tjkvben A. I. 4. sor, 546. hr. sz. a. 2/24 részben. Hrehács János 2/24 részben, Hrehács György 2/24 részben, Dabina Mihályné sz. Krehely Anna 2/24 részben, Krehely János 2/24 részben, Krehely Mária 2/24 részben, Vereb Mihályné sz. Krehely Anna 2/24 részben, Abrinko Mihályné sz. Krehely Anna tulajdonul felvett ingatlanra 51 frtban; a sz.-kereszturi 158 sz. tjkvben A. I. 1—2 sor, 394/43., 392/37. hr. sz. a. 2/30 részben Krehely János (neje Hrehács Erzsébet) 2/30 részben, Hrehács János 2/30 részben, Hrehács György 2/30 részben, Dubina Mihályné sz. Krehely Anna 2/30 részben, Krehely János 2/30 részben, Krehely Mária 2/30 részben, Vereb Mihályné sz. Krehely Anna 2/30 részben, Forgó Mihály 2/30 részben neje sz. Kusnyir Mária tulajdonul felvett ingatlanokra 54 frtban; a sz.-kereszturi 166. sz. tjkvben A. I. 1—2 sor, 365/43., 390/12. hr. sz. 2/10 részben. Krehely János (neje Hrehács Erzsébet) 1/10 részben, Hrehács János 1/10 részben, Hrehács György 1/10 részben, Idb. Sikara János 1/10 részben, Vereb Mihályné sz. Krehely Anna 1/10 részben, Faragó Mihály 1/10 részben. neje szül. Kusnyir Mária tulajdonul felvett ingatlanokra 76 frtban ezenem megállapított kikiáltási árban az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a és d. pontjai alapján az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi március hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor Szécs-Keresztur község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 33 frt 90 krt, 5 frt 10 krt, 5 frt 40 krt és 7 forint 60 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. törvény-cikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt, igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. bíróság, mint tkkönyvi hatóságnál 1892. évi november hó 24-ik napján.

Nadas, kir. aljbíró.

Tk. 202 sz./1892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi hogy a kir. államkincstár végrehajtonak Kovács Eszter végrehajtási szenedő elleni 115 frt tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő V.-Ujfalú község határában fekvő a v.-ujfalusi 30. sz. tjkvben foglalt 71. hr. számú eddigelé 1/3-ad részben Kovács Eszter végrehajtási szenedett és 1/3-ad részben Kovács János tulajdonostárs nevében állott s jelenleg özv. Sipos Gáborné szül. Kovács Juliannára árt; továbbá 1/3-ad részben Sipos Istvánné szül. Bánfy Julianna, Sipos Zsuzsanna és Sipos Gusztáv nevében álló ingatlanra az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a értelmében egészben 274 ft 50 kr kikiáltási árban; továbbá a v.-ujfalusi 265. sz. tjkvben foglalt 196. hr. számú eddigelé 1/3-ad részben Kovács Eszter végrehajtási szenedett 1/3-ad részben Kovács János tulajdonostárs nevében állott s jelenleg Merő Istvánt és kkoru Merő József nevére árt és 1/3-ad részben ifj. Sipos István és neje Bánfy Julianna, Sipos Istvánné sz. Bánfy Julianna, Sipos Zsuzsanna és Sipos Gusztáv tulajdonostársak nevében álló ingatlanra szintén az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a értelmében egészben 59 ft kikiáltási árban; valamint a v.-ujfalusi 266. sz. tjkvben foglalt 444. hr. számú eddigelé 1/3-ad részben Kovács Eszter végrehajtási szenedett 1/3-ad részben Kovács János tulajdonostárs nevében állott s jelenleg özv. Sipos Gáborné sz. Kovács Julianna nevére árt és 1/3-ad részben Sipos István és neje Bánfy Julianna tulajdonostárs nevében álló ingatlanra, ugyancsak az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a értelmében egészben 132 frt kikiáltási árban; és végre a v.-ujfalusi 30. sz. tjkvi ingatlan után járó a v.-ujfalusi 268 és 269. sz. tjkvben felvett 218. és 243—245 hr. sz. közös erdő és legelőből Kovács Eszter végrehajtási szenedettét illető jutalékra 29 frtban ezenem megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi február hó 20-ik napján d. e. 10 órakor V.-Ujfalú község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 27 frt 45 kr, 59 frt 40 kr, 13 forint 20 kr, és 2 forint 90 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42 ik szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbíró, mint tkkönyvi hatóságnál Tokajban, 1892. évi november hó 12. napján.

Lácay, kir. jbró

Árlejtési hirdetmény.

Zempléncsüregye közigazgatási bizottságának 1893. évi jan. hó 9-én tartott üléséből 1889. kb. szám. alatt hozott határozata értelmében, a Zempléncsüregye területén alább felsorolt törvényhatósági közutakra az 1893-1894. években szükséges kavicsfedenyanyag szállításának és előállításának biztosítása iránt 1893. évi január hó 31-én (harminczegyediken) Zempléncsüregye székházánál annak nagy termében délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás megtartása hirdettetik.

Az írásbeli ajánlatok a versenytárgyalás napjáig Zempléncsüregye alispánjához címezve, vagy a kitűzött határnapon a versenytárgyalási bizottság kezeihez 9-10 óra között nyújtandók be, a később beérkezett ajánlatok tekintetbe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokban kiteendő, hogy a 2 évi vállalat egyenkint és összesen mily összegért és mily egység ár mellett fogantositattik.

Az ajánlatok az alább felsorolt összes közutakra, vagy külön-külön egyes közutakra, avagy a közut egyes szakaszára is benyújthatók.

Az ajánlathoz a költségvetési összeg 5%-a készpénzben vagy értékpapirban, mint bánatpénz csatolandó, továbbá, ha a költségvetésben felvett költségtől eltérő köre történne az ajánlat, egy lepecsételt zacskóban csatolandó azon kö- vagy kavics minta, melyet vállalkozó szállítani ajánlkozik, természetesen az ajánlatban beirandó, hogy az egyes költségek vagy kavicsot mely utszakaszokra és honnan meddig akarja szállítani.

Ha valamely közut szakaszra valamely község, mint erkölcsi testület reflektál, akkor az ajánlat mellé a bánatpénz csatolása nem szükséges.

A községek, mint erkölcsi testületek más vállalkozók fellett előnnyel bírnak; ki vannak azonban azon községek zárva, melyek vállalkozói kötelezettségüknek az 1891/92. években eleget nem tettek.

Az árlejtés alapjául szolgáló kavicsfelosztási kimutatások, a részletes szállítási feltételek és egyéb adatok a zempléncsüregyei m. kir. államépítészeti hivatalnál rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, a hol is a kívánt felvilágosítások megadatnak.

Sorszám	A közut megnevezése	Kilometer		A kavics- mák száma	Költség				
		től	ig		frt	kr.			
1	Tokaj—b.-kerszturi trvh. közut	0	9.24	225	1350	—			
2	Szerencs—tályai „ „	6	8.171	65	292	50			
3	Gesztely—megyasszó—baksa „ „	0	13.0	265	1744	85			
4	Bekecs—megyasszó „ „	0	10.570	260	1452	10			
5	Mád—szántói „ „	0	13.008	255	1357	50			
6	S.-a.-ujhely—kassai „ „	0	13.250	575	4370	—			
7	Borsi—czéke—abarái „ „	0	22.00	475	2562	50			
8	Széphalom—regmec—mihályi trvh. közut	0	7.000	155	930	—			
9	Mihályi—kázmér—sz.-ujfalu „ „	0	13.700	255	1385	70			
10	Szomotor—czigándi „ „	0	14.000	290	2266	25			
11	B.-Szerdahely—lukai „ „	0	8.000	160	1037	—			
12	Tokaj—tarczali „ „	0	13.880	190	1349	—			
13	Vécse—hóori „ „	0	3.800	75	621	—			
14	Sztropkó—havaj—olyka—radványi „ „	29	38.000	240	1070	56			
15	Varannó—homonnai „ „	5	12.000	180	1494	—			
16	Homonna—szinna—baligród trvh. közut.	0	11.000	250	1175	—			
Összesen					—	—	[3915]	24457	96

Zempléncsüregyei m. kir. építészeti hivatal.

S.-a.-Ujhely, 1893. január 16-án

A hivatal főnöke:

Hönsch Dezső.

kir. főmérnök.

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához“ czimzett szállodát

Csernyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas értekezleti helyiségekkel berendeztük, hol egyszersmind kitűnő izletes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pontos kiszolgálótról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abbonensek előnyös feltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitűnő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

5-?

Hirdetés.

Tk. 2109. sz. 92.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtatónak Lefkovic Hermin végrehajtást szenvedő elleni 64 frt 69 kr 15-kekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbíró) területén lévő az O.-Liszka község határában fekvő az o.-liszka 1005. sz. tjkvben foglalt 2207 hr. sz. Lefkovic Hermin végrehajtást szenvedett nevének álló ingatlanra az árverést 1242 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1893. évi február hó 21-ik napján d. e. 10 órakor O.-Liszka község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 124 frt 20 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, Tokajban, 1892. évi november hó 24-ik napján.

Láczay, kir. jbró.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az

Okocimi Sörfőzde

(alapított 1845. évben)

gyártmányai eladására Zempléncsüregye területére kizárólag mi jogosítottunk. Az

Okocimi Sörfőzde

készítményei, melyek elismert kitűnő minőségűek, nálunk folyton készletben tartatnak és különböző nemei u. m. dupla sötét „Bock“, kiviteli „Export“, Márcziusi „Marzen“ és ászok „Lager“ sör úgy üvegekben, mint hordókban — 25 litertől feljebb — mindég legmegfelelőbb áron kaphatók.

Reichard és társa,

a megyeház mellett 678. számú házban.

Tk. 4207/1892. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Klein Pepi végrehajtatónak Mandel Mór végrehajtást szenvedő elleni 115 frt 80 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő Homonna város határában fekvő a homonnai 1. sz. tjkvben 1. sor 1. hrzi sz., valamint a 3. sor és 134. hrzi sz. ingatlanokból s az 1. hrzi sz. ingatlanon lévő vámházból Mandel Mór 10/120-ad részben megjelölt jutalékra az árverést 49 frt 50 krban megállapított kikiáltási áron; továbbá a homonnai 503. sz. tjkvben A + 1. sor és 106. hrzi sz. ingatlanból s az azon lévő bázból és mézársekből Mandel Mór 10/120-ad részben megjelölt jutalékra az árverést 263 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi február hó 9-ik napján d. e. 9 órakor alulírt kir. telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX-ik t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál Homonnán 1892. évi november hó 18-ik napján.

Lehoczky, kir. aljbró.

Tk. 1769/1892. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Migléc községe végrehajtást szenvedő elleni 1254 frt 42 1/2 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék és a gálszécsi kir. járásbíró területén lévő Migléc község és határában fekvő a migléczi 60. sz. tjkvben foglalt Migléc község tulajdonát képező ingatlanokból a 7 sor (113-115) hr. 67. ó. i. sz. ingatlanra 300 frtnyi s a 11. sor, 1008 hr. sz. alatti ingatlanra 100 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893-ik évi február hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Migléc községe bírja házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 30 frt és 10 frt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a gálszécsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi szeptember hó 14-ik napján.

Nádas, kir. aljbró.

1893-ik évi báli idény

Báli idény alkalmával bátrak vagyunk ajánlani a tisztelt közönségnek dústartalmu raktárunkat, u. m. báli kelmékből, fekete és színes selyemkelmékből, gaze, francia battiz belépek, legyezőkből stb. rendkívül mérsékelt árak mellett.

Báli ruhákat kívánatra legrovidebb idő alatt elegáns ízléssel és legjobb kivitelben készítünk.

Dús tartalmu bálitelme-mintagyűjteményünket kívánatra bérmentve küldjük.

Január és február hóban ruhák átalakítására és divatszertinti átdolgozására is különös olcsó áron vállalkozunk.

Ruhaneműek készítése, divat-
árak és fehéreműek gyára

TAUSKY J. FIAL, POZSONYBAN.

Amennyiben Cognac-gyártmányaimat ezután személyes felügyeletem mellett hozandom forgalomba, Cognacom tiszta zamataért és annak hamisítatlan valódiságáért szavatolok.

Cognacom tiszta borkivonat

és ez idő szerint a legkedveltebb a hazai gyártmányok között.

Kapható minden nagyobb fűszerüzletben.

Sátoralja-Ujhelyen kapható:

Malartsik György, Klein Albert, Fried Ignác, Behyna testvérek, Bárczy Béla, Frommer Mór és Nagy Lajos Béla ezelőtt Vályi István stb. kereskedéseikben.

Kitünő tisztelettel

GRÓF KEGLEVICH RÓBERT

Promontori Cognacgyára.

Kiállítás Páris 1889. arany érem.

Legnagyobb eredmény! Próbálatok és ítéletek!

A VALÓDI TORD-TRIPPE

kiirt portkányt egeret és vakonyokot anélkül, hogy mas háziállatoknak kárt okozna.

Ezen szer sem Arzenikumot, sem Strychnint, sem Phosport vagy má a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

ARAK:

Egy nagy esomag ára 1 frt. egy kis esomag 50 kr.

Feltaláló:

A CUSSEAK I traverse Gazzino Marseille 5, a francia, belga- és olasz államvasutak szállítója

Egyedüli raktár S.-a.-Ujhely részére:

MALARTSIK GYÖRGY

3-4 fűszerkereskedése.

meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas házi-szerek azonnali alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller ily esetekben a

legjobb bedörzsölés,

Hasonló jó eredménnyel használható csusz, köszvény, és tagszagadás, valamint fejfájás, hátfájaiom, csipő-fájdalom stb. ellen és majdnem minden háztartásban készleten van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 ft 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kapható. Minthogy értéktelen utánzatok is léteznek, kifejezetten:

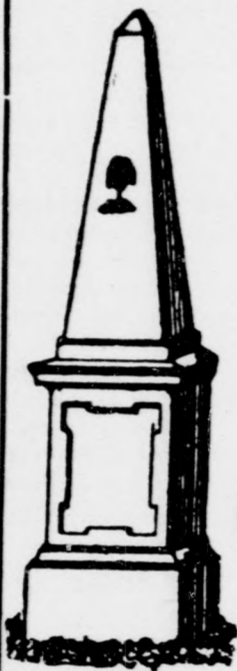
a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller kéréndő.

A s.-a.-ujhelyi statusquo izr. hitközség tulajdonát képező Kazinczy-u. 515. sz. ház egész emelete kerttel, kocsiszinnel, istállóval és cselédlakkal, valamint a Rákóczy-u. 755. sz. iskolaépületben egy nagyobb és kisebb utcai és egy nagyobb udvari (bolt v. raktár) helyiség április 24-étől bérbe adható. Bővebbet Zinner Henrik vagy Dr. Reichard Salamonnál.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek újabb tervezése

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Jutányos áron készítenek.

Sürgőnycim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

37-

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Az ANKER

Élet- és járadék-biztosító-társaság

Biztosítási állomány 1891. végén: 184 millió forint
Biztosítási alapok 1891. végén: 44 millió forint
Kifizetések 1891-ig: 74 millió forint

A halálesetre nyereségy részesüléssel biztosítottak rendszeren az évi díj 25%-át kapják nyereségy-osztalékul és gyermekbiztosításoknál nyereségy-osztalékul eddig átlag a biztosított tőke 30%-a fizettetett ki. (Tehát 1000 frt helyett 1300 frt.)

Schön Mór,

6-6 főügynök S.-a.-Ujhelyben.

Szerző ügynökök (acquisiteur) fix fizetéssel és jutalékkal alkalmazást nyernek.

Hirdetmény.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank részvényesei

folyó évi február 12-én délután 2 és fél órakor

S.-a.-Ujhelyben, az intézet helyiségében tartandó

XXIII. RENDES KÖZGYŰLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök és a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása
2. Az igazgatóságnak üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapítása, a nyereségy felosztása és az osztalék kiszolgáltatása iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
6. Sorrendben kilépendő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkértek, hogy az alapszabályok 31-ik §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1893. január hó 12-én.

Az igazgatóság.